KA SHANGKHAWIAH KI RANG

PEACE ROY PARIAT

Acc. No. 1/3833/18

Class No. _____ Book No. _____

Author Pariat, Peace Roy

Title Ka Shargkhapsiah Ka

Acc. No. 1/3833/18

DISTRICT LIBRARY

GOVERNMENT OF MEGHALAYA

RI - BHOI

1. Books may be retained for a period not exceeding 15 days by members.
2. Books may be renewed on request at the discretion of the Librarian.
3. Dog-earing the pages of a book, marking or writing therein with ink or pencil, tearing or taking out its pages or otherwise damaging it, will constitute an injury to a book.
4. *Any such injury to a book is a serious offence; Unless a borrower points out the injury at the time of borrowing the book, he/she shall be required to replace the book or pay its price.*

Help to keep this book fresh & clean

SHANGKHAWIAH KI RANG

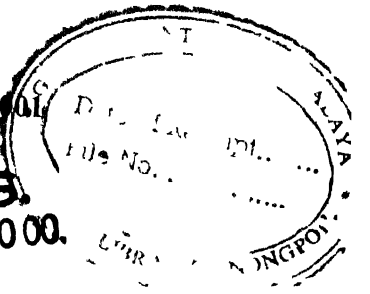
Da

U Peace Roy Pariat

Revised by

Anthony Jala

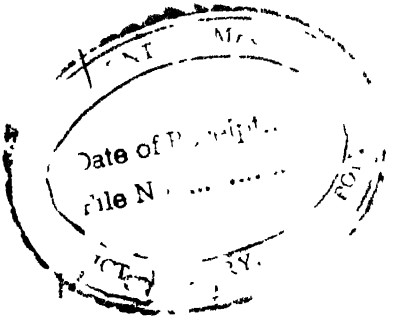
Edition : 2001

K. B. S.
Price Rs 30 00.

Nongpynmih : R.J. Khongwir

K. B. S.
Price Rs. 30.00.

NA U NONGPYNMIH

Ka long kaba sngewkmen ba lah ban pynmih ia ka jingthoh jongno jongno - khamtam leilei ia ka jong uba la khlad noh napdeng jong ngi na kane ka pyrthei shong basa Kham bunsien, ngi shem ba ia ka matti ne jinglong tynrai u briew la pyrkhat sani ynda u la khlad noh na ka pyrthei - la da ki ba ha ing ha sem ne u kha u man, bad u sa sah pyrto ia kaei kaba dei ka jong u Kumta ngim phylla khamtam ia ka sap u nongthoh uba ioh ia la ka buroin ynda u la iap.

Une u nongthoh uba ia kren hangne dei u Bah Peace Roy Pariat uba la thoh ia bun tylli ki sawangka e g , 'Ka Shangkhawiah ki Rang', 'Ka Rhah', 'Na Nongkyndong sha Sor', 'Bor ksuid pyrshah Bor Blei' bad kiwei kiwei de kiba ym lap dien shuh na ka bynta ka Shillong Panora Club & Wahingdoh Sport Club

Khnang ba lah ban pynmih pyrthei ia kitei ki sawangka la dei ban pan bor na ka Shillong Panora Club, Wahingdoh, Shillong Nga pynpaw hangne ia ka jingsngewnguh kaba khraw ia u Bah Rosemohon Roy Khongwir, U President ka Panora Club, uba hadien ka jingiakynduh bad ki dkhot ka Club jong u - kiba dang don - u la kloi ban ai ka bor ba lah ban pynmih ia kitei ki sawangka kiba bat ka Panora Club.

Ha kane ka khep yn pynmih shuwa ia ka 'Shangkhawiah ki Rang' khnang ba ki babun balang ki lah ban ioh pule bad kynthoh

Nalor ka jingsngewnguh ia u President ka Shillong Panora Club, nga dap da ka jingsngewnguh kaba khraw ruh ia u Dr Radhon Singh Lyngdoh Nongbri uba lyngba ka jingtrei bad jingiarap jong u la lah ban pynmih ne pynpaw ia kane "Ka Shangkhawiah ki Rang" Ki ktien lamphrang jong u, nga ngeit kin pynshai katto katne ia ka jingthmu bad jingangnud u Bah Peace Roy Pariat.

Wahingdong, Shillong.
Nailar 25, 1979.

Ronel Jobrenson Khongwir.
U Nongpynmih.

Ka Sien pynmih kaba ar

Ha kane ka sien pynmih mynta ia ka Shangkhawiah ki Rang ngi la pynriam pynbeit da ka kup ka sem thymmai, khlem da ktah khyndiat ruh ia ka met ka mynsiem jong ka kumba ka long. I Bah Peace Roy Pariat i la buh bad "pynbeit ia kane ka drama na ka bynta ban ialehkai tang ha ka rynsan". Hynrei la dei ruh ban peit na ka liang ki nongpule de "Kum ka literashor". Namarkata la pynwan dur ia kane ka drama jong i kumba long lem ki drama ka pyrthei salonsar.

Nga pynpaw hangne ia ka jingsngewnguh kaba khraw ia i Prof. Anthony Jala, St. Anthony's College, Shillong iba la trei shitom da kaba pynlut por, bor bad ia ka jingshemphang ban pynriam pynbeit ia kane ka sawangka kumba pynmih mynta. Ngan da sngewnguh ruh ia kino kino ki nongpule ne nong hikai ki ban iarap lem ban kdew ia ki jingduna lada lap bad ban pyni kumno yn nang pynbha ia ka. Nga dap ruh da ka jingsngewnguh ia I Prof. Sonderson Majaw, Synod College, Shillong iba la kloi ban pule, pynshon bad pynmih pyrthei biang ia kane ka Sawangka.

1.2.1987

R.J. Khongwir,
Head of Khasi Deptt.
St. Anthony's College,
Shillong.

Shikyntien ar kyntien kwai

bad u

Nongthoh Sawangka Baradbah
Uba Ka Pyrthei Khasi
Kam pat ithuh

Dr. R.S. Lyngdoh,
Speaker, Meghalaya Legislative Assembly.

Dated Shillong, the 29th August, 1977.

****

Katba ngi dang ia pyrkhat ia ki Syllabi na ka bynta ka Three Year B.A. Course ha ka Khasi bad na ka bynta ban iakhun ban pynrung ia ka Khasi haduh M.A., u Bah Frank M. Pugh u ong: "Sngew bynnud ym dei Bah Duh ba ngim lah shuh ban iohi ia ki Prose ba kynsai jong u Babu Soso Tham?" "Balei Babu? Hato ki Prose jong u kim dei kito ki jingthoh kiba la mih ha U **Lurshai**? Ho-oid **Ka jingim U Trai Jong ngi** ruh ka long ka Prose kaba kynsai hynrei ha nga hi te **Ki Phawer U Aesop** bad **Ka Jingpynshai** ia **Ki Sngi Barim U Hynñiew Trep** ki long kiba kynsai hynrei tam." Nangta hadien ba u la pynhiar mynsiem jylliew, U Bah Frank M. Pugh u ong: "Phi i Bah Duh, ha ka snem 1920-21, U Babu Soso Tham u rung na kawei ka iing sha kawei pat ban tyrwa die hi da lade ia **Ki Phawer U Aesop**. Namar ba ki khun ka ri kim nang ban burom ia kane ka spah bah, u Babu Soso Tham u ong: 'Katto te phi nym iohi shuh ia ki Prose jong nga.' Nga ngeit u dang buhrieh haei-re-haei." Hangta nga ong: "Nga ngeit ba ki kur ki jaid bad ki khun ki ksiew jong u kin sa iawad hi phi babu. Lada ki kwah ba ka nam u Babu Soso Tham kan nang tyngshaiñ shuh shuh te, kin sa pynmih pyrthei hi ha kawei ka sngi."

Hamar kane ka por nga iohsngew ba tied jingkhang tok tok.

Ynda nga la phie nga iohi ia uwei u rangbah ha ki patlun ba la syrdep na ki khohsiew bad ha ka barandi iong kaba la rim bha U shñiuh khlieh u la sdang ñiuh lieh bad imat um shym la khi ia ki ñiuhmoh ñiuhngab la bun taiew Nga dap da ka jingisynei ban peit Nga pyrkhat ruh ba kumno une u rangbah uba bha briew bad uba i shynrang bha ha ki por samla un kylla dur haduh katne katne Ynda nga la kyrpad ba un rung, u la shong ha ka shuki, "Oh! phi dang ia bun kam ym dei? To ia pyndep shuwa ia ki kam jong phi Ngan sa iakren pat bad i Bah Duh ynda phi la ia dep," u kren ha ngi "Ngi ruh ngim ia kyrkieh phi namar ha ki bnai pyrem te ngi kham ia duna class ha College," u Bah Frank u la jubab khlem da ithuh ia une u rangbah, "Kata wat sngew eiei ho ba ngan pyndep shuwa bad i Babu," Kren sa ma nga "Koit kam pher eiei Nga ngeit ngam pynthut eiei ia phi?" la kren une u rangbah "Em phi, phin pynwit lei? Ha ka jingshisha ngi kwah ruh ban iakren bad phi shaphang kane ka kam kaba ngi dang ia pynkhreh mynta," la jubab sa ma nga

"Haba ngi bishar ia kane ka Syllabus te, imat ka la biang phi Haba ka Calcutta University ka pynrung ia ka Bengalee bad Assamese ha kaba sdang ia ka M A ki buh haduh lai bad saw paper da ka English Literature Hynrei nga i lymbiang eh ia ka paper ha ka Drama," la batai u Bah Frank M Pugh "Yn leh kumno phi babu haba ki briew kiba thoh drama ruh ki dang set tala pynban khop khop," la ban ktien sa ma nga "Phi i Bah Duh, nga la pyrshang ban pynwan sha ka ktien Khasi ia ki drama U Shakespeare kum ka **As You Like It, The Taming of the Shrew** bad ka **Macbeth,** ym eh ba npynpule ha skul bad College Nga la leh ia kine kiei kiei baroh tang ban ai buit ai mynsiem ia ki samla don sap ba kin sngewthuh ia ka drama Nga te nga phla ba ngam dei u dramatist "

Ha kane ka khyllipmat nga phai ia ka khmat sha uta u rangbah uba la shong jar jar, bad nga la ong, "Tip seh, une u Bah Peace keiñ u bym shym leh eiei Balei ka, phi set synduk pynban ia kito ki drama jong phi khlem pynmih pyrthei?" "Dei ia kata ka kam keiñ ba nga wan ban ia kren bad phi Phi kynmaw ba shuwa ka sngi Kristmas jong ka snem 1965, kata la saw bnai eiei mynta ba nga la wan ai ha phi ia ki saw tylli ki drama ba nga la la thoh na ka

bynta ka **Shillong Panora Club**" la jubab u Bah Peace Nangta nga kren biang. "Phi tip Bah Peace ba nga la ioh ia kawei pat ka drama jong phi na Nongkhlieng, kata na u Bah Iowelton Suting. Kata ka drama ka dei **Ka Jingrhah**: Phin kynmaw hangno phi buh ia kato pat ka Drama, **Na Nongkyndong Sha Sor**"" "Nga la shitom phi ban kynmaw hadien khadsan arphew snem mynta," la jubab u Bah Peace "la kato ka drama `**Na Nongkyndong Sha Sor**` nga la ioh na Wahingdoh hi Mynta hynriew tylli ki drama jong phi ki don ha nga bad kita ki long: **Ka Shangkhawiah ki Rang; Bor ksuid pyrshah Bor Blei; Kyrsan; Ieit, ieit, ym dei jing ieit shet khiew ja kai; Ka jingrhah** bad **Na Nongkyndong sha Sor**. Nga la pyrshang ban wad ia kito ar tylli kiwei pat ki drama kiba nga iam pait dohnud haba nga peit kai mynba nga dang khynnah rit, hynrei ym lap dien shuh Nga kynmaw ba kawei ka dei **Ka Romily** bad kawei pat ka dei **Ka Maryngod**" "Yn leh noh kumno phi bah Duh? Shim sa kine ki jingrwai ba ngin sa ia pynbiang ha kito ki drama kumba ngi ju ia leh kai," la kren biang u Bah Peace.

Hadien ba u la peit lyngngoh shiphang ia u Bah Peace, u Bah Frank M. Pugh u ong: "Oh! phi dei ma phi sch i Bah Peace Roy Pariat?" "Ho-oid keiñ babu. Nga te nga ithuh bha ia phi tang namar bym ju ioh lad te ngim pat shym ia ithuh bha bad phi" la jubab u Bah Peace. "Nga ruh nga la pule keiñ phi ia kito ki saw tylli ki drama jong phi. Nga da lyngngoh shisha shisha haduh katto phi lah ban sngewthuh ia ka drama. Kumno phi Bah Peace phi thoh drama?"

"Mangi kiba dang kham duna ha ka kyrdan shong skul te ngim da sngewthuh eh phi babu ban batai kaei ka drama. Na ki lok ki jor ngi iohsngew keiñ ia uta u Shakespeare, ia uta u Bernard Shaw, ia uta u Kalidas, hynrei yn leit nang shano phi ban pule ia ki drama jong ki. Nga te nga thoh drama da kaba pynbiang katkum ka jingheh jingrit ka stage, katkum ka jinglah ban ioh scene (u mut screen) bad katkum ka bor sngewthuh ki nongpeitkai." Nangta u Bah Frank M Pugh u ong, "Kita keiñ long ki maw nongrim jong ka drama. Hynrei sngewbha iathuh seh ia nga kumno phi leh?" Hangta u la kham sngew jan ha ka iakren ia khana, u ong: "Phi i Babu...ban batai ruh sngew lehraiñ phi bad phi kiba la ia pule lut." "Em phi

Bah Peace balei phin lehraiñ para ma ngi?" La kem ktien ma nga "**Jaid ba** phi la ban ktien ma phi te ngan tep noh ia ka jinglehraiñ **wat haba** don i Babu ruh Nyngkong eh nga ju shim bynta ha ki jingialehkai drama bad ka Khasi Native Club bad kumjuh ruh ha Seng Khasi Nga kynmaw haba pynjrong than ia ka jingkren shah kawang phan pyut pynban sha stage Haba ym don jingrwai, jingshad ne jingleh comic hateng hateng shoh samthiah lut ki nong peitkai Ynda nga la ia pher jingmut bad kito ki nongthoh drama jong kito ki por - ba ki thoh drama Khasi ia ki jinglong ki dkhar ym ia ka jinglong Khasi, ngi la ia kut jingmut ban ia seng noh da ka Shillong Panora Club Nga kynmaw ba i kñi jong nga i beiñ ia nga Hynrei ha kawei ka por - katba ka Native Club ka pynialeh drama ha Quinton Hall, ngi pat ngi ialeh ha Opera Hall nga tharai ia **Ka Romily**' Ki nongpeitkai pat ki iatuid lut sha ngi " Hangta u sangeh shipor 'To seh Bah Peace da batai bha " la kem ktien u Bah Frank M Pugh

"Nyngkong phi babu, nga long tang u nongshim bynta Nga kynmaw ba kiwei ki rangbah ki thoh ia ki drama Ha kawei ka por ngam kynmaw shuh ha kaei ka drama kumto? To kam pher eiei Ha kata ka drama ngi pyrshang ban pynrung ia u kulai ha stage Hynrei tang shu shai ka light, u kulai u kynthih beit sha u paidbah Don bok bym don ba mynsaw Ha kawei pat ka por, haba ngi ialehkai ia ka drama '**Ka Tiew Larun**' kaba ngi la ia shim na ka kot jingiathuhkhana ii Pahep Rabon Singh, ngi la pyrshang ban thaw bseiñ da ka kot ban pyni kumba u muh na ka shyntur ka kynthei Ha kata ka por pat shah rkhie beiñ ha ki nongpeitkai namar ba ki ithuh shai bym dei u bseiñ Ha ka miet kaba bud ngi pynjah noh ia kata ka scene " "Te kumno phi leh pat ba ki nongpeit kai kin shgewthuh ia ki jingjia?" La kylli u Bah F M Pugh "Oh! ia kane te ngi shu batai noh narud nakiar - na ki wing " "Shisha phi Bah Duh. Dei tang mynta ba nga la sngewthuh ia ka jingmut jong ka rukom kren narud nakiar ba ki phareng ki ong ki aside Te Bah Peace, phi mut ban ong ba ym lah ban pynrung ia u kulai ha stage ?" La kylli biang u Bah Frank M Pugh "Tip seh ia kata te yn ong kumno, ngi te ngi la ia pyrshang bad ngim lah Ha kane ka ri jong ngi ba ngim pat don ki club kiba heh ban hikai ia ki mrad kumba hikai kito kiba leh circus te dang eh phi Babu Wat ki stage ruh ki

rit than. **Lada thaw leilei da ka dara** te ym lah pynbiang elei ruh em. **Namar ba duna pisa te wat ia ki** scene (screen) ruh ym lah pynbiang **katba kwah. Teng teng haba** la dei ban khang ne ban plie, ka **sahkut ha shiteng. Bun tang ki** jingeh Dei nangta ba ngi sa buh ki **nongleh comic, ki nongshad,** ki nongrwai khnang ban pynbyrngia **ia ki nongpeitkai katba ym** pat dep pynkhreh ia kawei pat ka scene. **Teng teng kito ki bynta ki** ia hap dur hi bad ka drama bad teng **pat kim iahap, hynrei ki paid** nongpeitkai kim ngiah." Imat dei na **kata ka daw phi** Bah Duh ba ha ki Greek drama ngi shem ia ki Chorus," la kem ktien u Bah Frank M Pugh. Nangta khnang ban nym sah bieit ha ka jingiakren, nga ruh nga kem ktien : "Wat ha ki drama u Shakespeare ruh ngi dang shem hi ia kine ki Chorus." Hangta u Bah Peace u ong: "Ia kita ki chorus ba phi iakren te ngam sngewthuh, hynrei ngi donbok ban don u comedian kum u Mungor. Ch haba u leh comic te phi, la kum ban pei sa ka snier ka snap baroh. Ha nga hi te, wat u Harold Lloyd ne u Charlie Chaplin ruh kin nym palat ia u Mungor Ban act ksuid, kat u Bah Indro ruh nga tharai ym don ba lah. U Bel, u Heledi bad kiwei ki long kiba nang ban rwai ban shad, u Bah Morel pat u palat ha ka act kynthei."

Namar ba u Bah F.M Pugh um pat ju iohi ia ki ha ka stage, u ong "To phi bah Peace, iathuh noh ia ngi kumno phi thaw drama?" Nangta u jubab. "Oh! shisha nga klet ban batai ia kata. Phi i, nyngkong eh nga thoh ia ka drama, nangta ngi ia test (u mut rehearsal) man ka miet. Katba ngi ia test nang lap ia ki jingbakla, ki jingduna ne ki jingtam ha ki scene bad ha ki jingkren. Man ka step nga nang weng ia ki bymlarkam, nang pynbiang ia ki jingduna, bad nang pynbha ia ki khohruh khohram Ia kine baroh nga sngewthuh bha namar ba nga shim ka bynta kaba kongsan tam ha baroh ki drama kiba nga thoh." "Shuwa ban thoh pat phi leh kumno?" nga kylli ia u.

Hangta u Bah peace u khan shiphang jlang bad hadien kata u ong: "Ka long kaba eh ban batai ia kane Nga la iathuh ia phi ba ka jingthrang jong nga ka long ban thaw drama Khasi shaphang ka jinglong Khasi katkum ka jingiaid jong ka por Nga pett thuh bha ia ka jingim kiba duk basuk bad ia ki heh ki hañ ha la ki kam ki

kam bad ha la ki kyrdan kyrdan. Nga pelt thuh ruh ia ka jinglong ki **nongtuh, ki nongkhalai,** ki nongdih, ki nongdie kyiad, ki riew iaid **runar, ki riew kloh** pisa bad kumta terter. Nga sngap thuh ia ki **rukom iakren iakhana** bad ia ki rukom pyndonkam ktien Nga bishar **ruh ia ki jingim basuk** bad ka jingim shem lanot ki briew ha la ka **jong ka jong ka jingim**. Ka jingim u briew ka khleh bad ka jingkmen **bad ki jingjynjar ruh**. Nangta nga pynwandur ia ka drama ha la ka **jong ka jingmutdur** - kumno ban pynrkhie, kumno ban pynkmen, **kumno ban pynkyndeh** mynsiem, kumno ban pynsyier mynsiem, **kumno ban pynjaw** ummat ia ki nongpeitkai Nga thaiñ bad nga **saiñdur ia ka drama** ha kata ka rukom ba haba ki nongpeitkai, ki **peit, ki ban ngeit** ba kiei kiei baroh ki long kiba la jia, kiba iai **jia bad ki ban sa jia** ha ka jingim ki briew Ki nongpeitkai ki sngew **ba ki ruh ki long ki** nongiashim bynta. Kane ka leit long naniar ba **ha ka bor ngewthuh** barit jong nga, ka drama ka dei ban rah ia ka **Society - ka imlang** ka sahlang ha ka stage "

Khlem lah tyngkan shuh nga kum kynrup ktien: "Imat dei kine **kiei kiei baroh kiba** la pynlong ia u Shakespeare ban ong ba ka **pyrthei hi ka** long ka rynsan ialehkai. Ym dei babu?" Nangta u **Bah Peace u ong** "Ka rynsan ialehkai pat ka long hi ka tusbir ia ka **pyrthei long** briew man briew."

Da kaba peit lyngngoh, u Bah F.M. Pugh u ong: "Mynta te nga **la** sngewthuh phi ia ka drama. Baroh shi katta nga la iai dem thop ban pule ia ki Greek bad ki English Drama hynrei ngam sngewthuh. Mynta te Bah Duh, lyngba u Bah Peace nga la sngewthuh shai kaei ka drama. Nga ruh ngan pyrshang thaw drama noh. Imat, dei na ka jingbatai jong phi, ba lait noh tang kawei, baroh ki drama jong phi, Bah Peace, ki long ki tragic-comedy. Ka jingmut dur jong phi kaba la palat phi. Mynta nga la sngewthuh ia ka jingmut jong ka jingmutdur ba ki Greek ki ong '*Muthos*' bad ha ki phareng pat ki khot '*Plot*'. Nga la sngewthuh ruh ia ka rukom pynsyier mynsiem ba ki phareng ki khot *dramatic suspence* bad ba mangi pat ngi khot ki '*sorsa*'. Ki drama jong phi ki pynsngewthuh ruh ia nga ia ka jingjop jong ka hok halor ka pap, ba ki phareng ki khot '*poetic justice*'. Nga la sngewthuh kumno u *Sophocles*, u Euripides bad u Aeschylus ki pynkhuid ia kane ka dramatic suspense da kaba

ki khot ka '*Katharsis*' bad kumno ki law ia ki sul at kaba la khot '*denouement*' bad kumta terter " La batai u Bah F M Pugh

"Ia kita baroh kiba phi batai te ngam sngewthuh phi babu Lang kane kawei nga tip ba ki drama ki dei ban long kiba lyngkot katba ki nongpeitkai ki lah ban shah Hynrei wat la nga mang ba kawei ka drama kan neh tang hapdeng ar bad lai kynta ruh bunsien pat namar ba bun ki jingeh ka shim por haduh shimiet ruh Sha nongkyndong leilei te ki nongpeitkai ki kwah ba ka jingialehkai kan neh baroh shimiet la kane ka jingshisha ngi shem ha Mawshun Nongkhlieng, Mawngap bad ha kiwei kiwei ki jaka Nga ngeit ba ka por kan poi ba ynda haba la heh ka stage ynda la biang ki scene bad ki light katkum ka jingstad mynta bun kiei kiei lah ban leh I ehse wat ia ki mrad ruh lah ban pynrung ha ka stage I ehse wat ia u bseiñ ruh lah ban pyni da kaba pynthame

Nangta nga kem ktien Imat dei na kine ki jingeh baroh ymi dei babu ba wat u Shakespeare um pynrung ia ki mrad khamtam ia ki mrad runar Ngam kynmaw ban lap bseiñ ha ki drama u Shake speare Ngan ong phi ia i Bah Dewi ba in weng noh ia uto u kulai sop sohbyrthit jong *U Baieit Don shkor* I ehse wat ia i Bah heh Duncan ruh kan bha ba in weng ia kato ka scene ba mih u bseiñ na ka shyntur ka **Kong Shatai Rande**"

"Balei phin phah weng ia kita ki scene? I ehse kan poi ka por ban sa lah ban pynbiang ia kita baroh ha ka stage Ia mynta hi te ka long kaba eh ban pynpaw kum ia kita ki scene ha ka stage la ban ktien i bah Peace Nangta u Bah F M Pugh u ong Nga tharai ka la biang ka por ba ngin ia leit noh sha College To ho Bah Peace, wat sngew ei ei Ngin sa iakynduh pat Kumta ngi la ia pra noh

Hadien kata u Bah F M Pugh u la pynmih artylli ki drama Khasi "Ka Sawangka ia ki san ngut ba iap" bad "Ka Sawangka ia ki sawngut ba iap mynsaw " Hynrei U Bah Peace u ong ba ki jing iakren ki dang jrong than Ngi iohi ruh ia u Bah Dewi Singh Khongdup u pynmih ia ka drama U Baieit Don Shkor bad u da weng shisha ia u kulai na ki scene Ngi iohi ruh ba la mih sa ka drama "Ka Tiew Laruin" jong u Bah Heh S J Duncar

Ha ka snem 1969 ynda haba u Bah F.M. Pugh u la dep pule lut ia ki hynriew tylli ki drama ba thoh u Bah Peace Roy Pariat kiba ngi dang lah ban lap, nga la ioh lad ban iakren biang shaphang ki drama. Nyngkong eh nga ong: "Kaba dei phi kaba ong i Bah Owen Rowie ba ka **Kitab Jingiathuhkhana Puriskam** i Pahep Rabon singh Ka long shisha kum ka Lives u Plutarch." "Tip phi Bah Duh. Nga te nga la iapngiah ia ki drama u Bah Peace. Lada phin tang shu lah hi ban iarap ia u ban pynmih pyrthei ia kito ki drama te nga ruh khlem artatien ngan sa kylla Aristotle." "Phi mut kumno Babu?" "Phim kynmaw Bah Duh ba ia u Aristotle la kynmaw eh haduh mynta namar ba ula thoh ia ka Poetics?"

Hapdeng ki jingpyrshang jong nga ban lum ryntih ia kine ki drama bad ban wad ia ki bynta kiba dang jah, kyndit kyndit, u Bah Peace Roy Pariat u la khlad noh na ka pyrthei ha ka snem 1971 Nga sngew sahnud bym don mano mano ban shimti ha ka ban pynmih pyrthei ia kine ki drama ba kynsai. Ngi kiba la iohi da la ki khmat bad kiba la ioh pule ngi nud ban ong ba ki drama u Bah Peace Roy Pariat ki da palat liam ha ka rymieng ryniot, ha ka dur ka dar, ha ki khyrnit khyrnat baroh napdeng ki drama Khasi kiba ngi dang lah ban bud dien. U Bah F M. Pugh u ianujor ia ki scene ba wan rah jingsngewsynei bad ia ka rymieng ryniot jong ka "*Shangkhawiah ki Rang*" ba thaw u Bah Peace bad ka "*Oedipus*," ka drama ba donnam tam jong u Sophocles Kyrmen ba kine ki spah ba dang rieh kin sa kylla long ki mar kynti ba kynsai jong ki pateng ban dang wan.

KI JIEN MAITPHANG

Nga la buh ryntih ia ki bynta jong ka *Shangkhawiah ki Rang* ha ki San bynta, lane "Act" kumba long ki 'drama' jong kiwei pat ki jaitbynriew. Don ki ban kynthoh ba la shu pynbud tynneng ia ka rukom pynbeit ia ki Sawangka jong ki nongwei bad jong ki nongsepngi (Grik, Latin bad English), bad ba kan kham bha ban ieh ia ka drama kumba ka long, kumba la buh da u nongthoh, i Bah Peace Roy Pariat.

Nga la pynbeit ia ki *Act* bad ki *scene* ha kawei pat ka rukom, ym ba ngi kwah ban shu bud tynneng ia ki jong kiwei, hynrei na ka

bynta ban dup lah ban bud bad sngewthuh kham shai ia kane ka drama U Aristotle u thoh ba ka shem-lanot (ne kano kano ka drama) ka dei ban don ka "Sdang", ka "Pdeng" bad ka "Kut" Ka "Sdang" ka long kata ka jingjia na kaba kita ki jingjia babud ki mih, ka "Pdeng" ka long kata ka jingjia ha kaba don kita ki daw bad ki jingmih na kita ki jingjia, ka "Kut" ka long kata ka bynta ha kaba don kita ki jingmih na ka "Pdeng' (Aristotle Poetics, Chapter VIII) U nongthoh jong ka drama "ka Shangkhawiah ki Rang" u la buh ha ka drama jong u ia ka "Sdang," ka "Pdeng" bad ka "Kut" Nga la shu pynbeit ia ki ha ki "Act" bapher bapher Ka jingbuh pynbeit jong u nongthoh ia kane ka drama ka la long na ka bynta ban ialeh ha ka rynsan Hynrei lada ngi pule pat ia ka kum ka 'literashor' la sngewdei ba kan don ka jingtehsong jong baroh ki bynta jong ka ha ki bynta bapher bapher, hynrei ba kin long pat tang kawei Namarkata, nga la buh ia ki "Act" bad ki "scene" ha kane ka rukom

Act I Ka pyni ia ka jingsdang jong ki jingjia ha ka drama, na kaba mih kiwei kiwei ki jingjia bapher bapher ha ka drama

Act II
Act III
Act IV
Ka pyni ia ka "Pdeng" jong ka drama ha kaba ki jingjia bapher bapher jong ka drama ki mih

Act V Ka pyni ia ka jingkut jong kita ki jingjia baroh

Nga pyni harum ia ki jingjia ha ki "Act" bapher bapher jong ka drama

Act I Ha kane ka bynta ngi iohi kumno u Surajt u ngat ha ki snur thapbawa jong ka Madina bad u Shamarkhan, da kaba u leit ban ai ha ki ia u jyndeng bakordor jong ka Jani, ka khun jong u para jong u ba la iap noh. Kane ka bynta ka pyni ruh ia ka jingsdang jong ka jingjynjar ka Jani kaba shah beh na ing u Surajt, u 'pasan jong ka Dei ha kane ka bynta ruh ba ka sdang ka jingia-ithuh i-thaw bad ka jingia-iapmat hapdeng ka Jani bad u Jan, u khun jong u Jamindar Sapono

Act II: Ka bynta baar pat ka pyni kumno u Suraiji u poi sha ka jingtipbnew bad ba u sngewthuh ia la ka jingbakla la jong Ka Jani kaba la shah beh na ïing ka phet lamwir bad ka leit poi sha ka iing u Jan bad hangne ka jingiaithuh ithaw ka nang khlaiñ bad ka jingieit ka nang rhem hapdeng jong ki.

Act III: Kane ka bynta ka sdang da ka "*Lamkhmat*" (Prologue) ha kaba u Thakur u iathuh shaphang ka jingkyntiew kurim jong u Jan bad ka Jani, bad ba ka Jani ka la ioh khunlung bad ba kan don ka khawai jer khunlung

Kane ka bynta ka pynpoi biang ia ngi sha iing ka Madina ha kaba ngi iohi ia ka jingshah riam jadu u Jan ha ka ïing jong ka. U Jan u poi sha la ïing da ka jingbuaid, u nang ngop ha ka jingsniew ha iing ka Madina. Ka Jani bapli ka ngat sa ha kawei pat ka jynjar na u inga jong ka.

Act IV: Ka 'Lam-Khmat' jong u Thakur ka iathuh ia ngi kumno ba u Jan u la ngat jadu. Kane ka bynta ka pyni kumno ba u Jamindar u bitar ia ka jingleh u khun la jong, bad, u rai ban ai bynta ia baroh ka spah ka phew, ka ïing ka sem, ka jaka puta baroh, ha u ksiew jong u, u khun ka Jani. Haba u Jan u tip ia kane, u ingkhong bad ka jingbitar jong u ka poi kat ha u pud ba u kyntait ia la u khun la jong da kaba u ong ba uta u khun ka Jani um dei u khun jong u. Ka Jani na kane ka daw, ka phet na ka iing u Jan, bad ryngkat bad la i khun, ka phet lamwir rangli. Ka poi sha ka khlaw ba u Suraiji u sah bad uwei u pukir. U Pukir u pyntngen ia ka Jani, u iarap ia u Suraiji ban ialeh pyrshah iaki jingpynjot jong ka Madina bad u Shamarkhan. Ha kane ka por pat u Jan u nang shah pynshoi jadu ha ka Madina. Dei haka por ba ka Madina,u Shamarkhan bad u Jan ki dang ia iohthiah iap kyaid u Suraiji u poi sha ka ïing ka Madina, u pyndih ia u Jan da ka um ba ai u pukir, u ber dpei ia ka Madina bad ia u Shamarkhan. U Jan u kyndit bynriew na la ka jong ka pap, u wan phai sha la ïing, hynrei u kpa jong u um shah ia u ban sah ha ïing na ki daw ba u la leh beiñ ia

ka tnga jong u, ka Jani. U Jan u phet na la ïing

Ka Madina bad u Shamarkhan pat ki ngat kylla, namar u Suraiji, ha ka lanot ka sajia kat haduh ba ki ia dung iap ialade.

U Suraiji u poi sha ka ïing u Jamindar, u pynshai iaka jingpynshoh jadu ka Madina ia u khun jong u, u Jan Hynrei u Jan ula phet lamwir,u kylla matlah, u leit wad ia ka Jani

Act V: Kane ka bynta ka sdang biang da ka 'Lam-khmat' ha kaba u Thakur u iathuh ba u Jamindar u sngewsih kthang ba u khun bad ka pyrsa kurim jong u ki la jah.

Ha kane ka bynta ngi iohi pat ia ka jingiakynduh lang jong u Jan bad ka Jani ha ka ïing u Pukir Blei ha ka krem. Ka pyni ruh ia ka jingiakynduh hapdeng u Suraiji bad ka Jani. U Jan u la peit ki khmat matlah jong u. Khatduh kane ka bynta ka pyni sa kawei ka jingiakynduh hapdeng u Jamindar bad kitei lai ngut. Ka drama ka kut da kaba u Jamindar u kdup ia u Jan bad ka Jani.

Lada ngi thew rynieng ia kane ka drama da u dieng-kot jong ki kritik ka sepngi, ngin shem ba ka rynïeng ka ryniot jong ka ka long kaba la ia kot tyrpeng bad kiwei pat ki drama jong kiwei ki jaitbynriew.

Lada ngi peit ia ka 'plot' jong ka ngi shem ba ka long kaba thaiñ. Ka don kawei ka 'plot' kmie (main plot) jong u Jan bad ka Jani; don pat sa ar tylli ki 'plot' khun (sub-plot) kiba iasnoh-bah ha ka plot-kmie, kita ki long: ka bynta jong u Suraiji bad ka Madina, bad ka bynta jong ka Madina bad u Shamarkhan. Hynrei la tehsong ia kitei baroh lai ha kata ka rukom ba ngi sngew ba kitei lai tylli ki 'plot' ki long tang kawei. Kane ka pynkynmaw ia ngi ia kita ki drama u Shakespeare ha kaba ki plot ki long kiba kyllaiñ: kum ka "The Merchant of Venice" "Twelfth Night" "King Lear", "Hamlet", bad kiwei kiwei. Ha kine ki drama, wat

la ka plot ka long kyllain, ka drama ka iaid jai ha ka rukom kaba itynnad; shuh-shuh, ha ka drama ngi shem ba kawei ka plot ka pynkynmaw ia ngi ia kawei pat ka plot. Da shisha, ha ka drama "Shangkhawiah ki Rang" ngi shem ba ka jingjia jong u Suraiji ka pynkynmaw ia ngi ia ka jingjia jong u Jan, baroh arngut kiba ngat ha ka buit jadu ka Madina.

U nongthoh jong ka drama "Shangkhawiah ki Rang" um poh na ka rynieng u Sophocles ne u Aeschylus, u Seneca, u Marlowe, ne u Shakespeare. Ka 'hamartia' jong u Suraiji bad u Jan ka pynkynmaw ia ka 'hamartia' jong u Faustus, u Lear, u Hamlet, u Oedipus. Lada u Aristotle u batai ba ha ka drama dei ban don ka 'peripeteia' bad ka 'anagnorisis' ka "Shangkhawiah ki Rang" kam duh ia kita. U Suraiji bad u Jan ki ngat ha la ki jong ki 'peripeteia' bad ki kyndit bynriew ban poi sha la ki jong ki 'anagnorisis'. Dang don bun bah ki mawlynnai jong ka 'literashor' ha kane ka drama "Shangkhawiah ki Rang" ia kiba ki samla pule jong ngi ki dei ban ia wad.

Khatduh eh nga pynkut da kaba pynkynmaw biang hangne ba ka jingpynbeit pynryntih ia kane ka drama ha ki san bynta (act) ka long na ka bynta ki samla pule jong ngi ba kin lah ban ongewthuh ia ka kham shai kham jylliew.

Anthony Jala,
Department of English,
St. Anthony's College,
Shillong.

10 tarik Jylliew, 1986.

SHANGKHAWIAH KI RANG

Presented for

SHILLONG PANORA CLUB

Produced & Directed
by
P. Roy Pariat

Shim Bynta:

1. Jan	-	Mit
2. Jani	-	Jos
3. Sapono	-	Shoklet or Lorin
4. Thakur	-	Helodi
5. Suraiji		
6. Madina	-	Horen
7. Shamarkhan	-	Ronell
8. Dose	-	Jeonam
9. Kumar	-	Bijor
10. Noren	-	Pishon
11. Pukir	-	Kin

ACT I

SCENE 1 KA IEW

(Don lypa nongdie lime juice & nongpynkhalai nusip. Nyngkong eh baroh ki Comidian kin poi ban iadih lime juice bad khalai nusip. Sa leit noh... Baroh ki briew ka drama kin wan, lait tang u pukir. Poi kynthei & shynrang ialeh khalai & dih lime - sa leit noh baroh. Poi u Suraiji bad ka Jani. Jani kan ngat da u khunbynriew, ki nongdie kin jah shuwa, kin poi Madina, Shamarkhan, Kumar, Noren bad Dose).

Madina : Wa, i Suraiji, phi wan poi shane? Shano phi jah mynta ar sngi?.

Suraiji : Nga sngew kum ban khieshoh phi. Ngan sa poi seh la shibit mynmiet.

Madina : To ñiuma, wat leit pep ho! O ito pat i ei?

Suraiji : Kane ka dei ka khun u para jong nga. U la iap mynta la shiphew snem. Kmie ruh kam don shuh; kumta ngam banse ban ri ma nga.

Madina : Phi ong kumta? Yiew eh bapli sngew synei mo khlem kmie khlem kpa! Balei phim shu wankai bad i kpasan sha iing jong nga? Wan ho la shibit; ngin ialeh sngewbha.

Jani : Khublei shibun eh, kong Madina. Ngam ju sngew kwah thala. Ia sngewbha tang phi bad i pasan. Ia noh Pasan (leit dom artat).

Suraiji : Wat sngew eiei Madina. Nga ruh khublei, nga la poi shibit.

Noren : Ka kyrteng kaei, Madina?

Kumar : I ba-itynnat than eh.

Noren : Ka dang samla, ym dei?

Kumar : Hai Hai.

Madina : Sngap jar, wat thlia.

(Mih biang nongdie, poi artat Jan bad Sapono. U Jan un pan lime bad dih. U Sapono un ialeh khalai nusip. Madina sop-sop iakren bad u Shamarkhan).

Comidian: Khublei Jamindar! Pyrshang la ka nusip.

Sapono : Ei Jan, ale me ong. Pyrshang sa mame.

Jan : Kiei phi buh hangto?

Comidian : Baroh ki jingdonkam u briew la don lut, lait tang ka briew.

(Jan ialeh, un ioh bitor dud, napkin bad ialeit noh artat).

Madina : Ei mahajon, phi ithuh bha ia kito?

Comidian : Are, phim ithuh ia kito? U Jamindar Sapono bad u khun jong u.

1(i)

Poi da jingbitar Suraiji bad Jani, sa u Sapono & Jan

(Wanrah shithi u Thakur)

Suraiji : Balei pha pynat? Khun ka sala? Ynda poi ha ïing pha'

Jani : Balei ngam pynat? Balei phi pynithuh ia nga bad kato ka Madina? Ka khun ka nongpynjot! Ka khun ka nongdie briew! Hana yn leit kai sha ka! Phuit!

Suraiji : Yiew, pha la tip sat! Pha da tip ka die briew ne pha shu antad?

Jani : Haoid, nga da tip. Kam die briew heit! Wew, phi la nang ia ithuh sat!

Suraiji : Ia pha, Ia, ynda poi ha iing. (Ia leit noh). (Poi Sapono & Jan, lap Thakur).

Thakur : Khublei! Ani! nga la thud la lut. Shim kane ka shithi ka poi na u Doctor.

Sapono : (Pule).

Jan : U thoh kumno papa?

Sapono . U ong ba ka bha shibun ba me donkam ban leit iaid kai man ka janmiet, ba men bang ka ja ka jhur; naduh mynta ka sngi. Me dei ban leit. (Ialeit noh).

SCENE 2 IING KA JANI
(Poi Jani bad Suraiji)

Suraiji : Balei mapha, Jani pha sarong than eh. Pha sngew kumno pha kren ia ka Madina kumto?

Jani : Ngam ju kwah ba kan wan kren kum kato ka jait briew ia nga, kaba im tang ki kam poh. Ka tharai ia nga ruh kum ma ka mo, imat? Shish eh! Khlem rem khlem raiñ!

Suraiji : Balei pha kren kumta? Ka wan leh aiu ia pha? Ia ba ka shu iawer kai. Pham tip ba dei ha iing ka Madina baroh ki khum riewspah ki poi?

Jani : Ki mat poi seh kita khun riewspah ha iing jong ka, kaba khot tang ia ki khun riewspah kiba don paisa. Ia u duk kan leit khot hi? Wa ine i pasan! Ia nga phi mut ka bieij, mo? Ngam kwah kren than eh jait ha khmat jong phi ba long khlemraiñ, bad phi ruh phi tip bha ka Madina ka briew kaba kumno!

Suraiji Ew! Pha tip mapha ka leh aiu? Pha da iohi da ki khmat? Ne, pha shu iohsngew ba iathuh ki briew? Khun ka poh jait bam-ei!

Jani · Ngam shym iohi, tangba baroh ki briew ki la tip ia ka kyrteng donnam i Madina jong phi, bad tang shu peit lieb ruh ithuh hi (Leit shim u khiew-um)

Suraiji Ew! ka khun ka pohjait! ka la bit kpa sohsat! Tang kawei ka ktien jong nga ruh kam ju kohnguh hi la ka ngan beh noh shisyndon Khun ka khlem jingmyntoi! Tangba ngan da khroh shuwa ba ka dei ban ngeit katba nga ong (Wan artad Jani bad u khiew ban leit tong um)

Suraiji . Phin leit tong-um khun? Phi lah buh um ne em ia nga ban sum?

Jani Haoid (Thap leit artat)

Suraiji · Khun Wa, da ap seh ngan da kren shikyntien Peit shane, Jani Nga, nga kheiñ kum la ka khun ba da kha, la pha dei ka khun u para namar nga la sumar naduh dangrit Te khun peit shane Phim dei ban pyniah Phi dei ban kohnguh ia nga kum la u kpa trai, ioh long pop ba sang Phi iohsngew, khun?

Jani : Pasan, nga sngewbha than eh haba phi pyni ia nga kum kata, bad nga tip naduh mynta lada pynlah ia ka kmie u kpa dei kaba sang, ka bym bit shisyndon Te, hato mynta, iathuh ia nga, ko pasan baieit lada jia ba u kpa u phah ia la ka khun ban leh pat ia ka kam ba sang bym bit, mano ban kit ia kata? Ne, U Blei Un pynshitom iano?

Suraiji : Em, khun, phim dei ban buh kum kita ki jingkylli Peit shane! U kpa um ju-phah ia ki khun sha kaba sniew, u tip ia kaba bha lada u phah sha kaba sniew, dei ma u

keiñ u ban kit ia ka pop. Ka khun kan leit kit lei haba phah ma u

Jani Pasan, phi la sngewthuh bakla Kam dei kumta U kpa um dei ban kit tang ma u Haoid, u ruh u dei ban kit lada la phah, tang ba kata ka khun ruh, lada dei kaba sniew ka la kit lang Ngan kylli ia phi mynta kawei Phin iathuh ia nga shu buh phi phah tuh ia nga mynta U Syiem u kem Ngan ong phi phah ma phi Un pyllait ia nga, phi tharai? Bad phim shah tang ma phi Em, nga kaba la ngeit, nga hap shitom lang. Ne ha thaw ong ma phi, ym dei kumta?

Suraiji : (Bitar) Keiñ noh Pha la stad sat Mano ba hikai ia pha pohjait? Pham tip ba ym ju dei ban ainia ia ki kynja kpa? Ym ju bit. Ka long kaba sang than eh. Pha pat ia nga pha pyni pha wohnia

Jani Pasan, wat ju bitar Balei ka, phi da pyni ia ka jingbitar Yn ia kren pat kumno? U kpa haba u sneng ia ki khun dei da kaba jaijai Ki khun bun bunsien ki ju bakla. Tangba, pasan ha kane ka pyrthei mynta, phin shem bun bun ki khun ki ioh u kpa ba dih kiad, iakhalai, bad bun kiwei kiwei de. Kumta ki khun kim banse khlem da sneng, wat la u dei u kpa. Namarkata, pasan, kam don jingpher eiei la ma nga ngan sneng ia phi lada phi leh bym dei, ban iaid kat kum ka rukom, donkam ban da peit da pyrkhat kaba dei ban leh ne ym dei. Kumta lada phi ong ia nga, 'Leh kumta khun', nga puson pyrkhat lada dei ban leh nga leh. Ha bym sngewdei, nga ainia nga pyni.

Suraiji : Khie noh pha. Ngam kwah ban iakren shuh bad pha. Ngan kynjat pynban, pnah thylliej, bam-ei, pohjait, khlemraiñ khie kloi. Ngam kwah ban peit ia pha.

Jani : Pasan, phim la don sanphew snem? Nga kwah ban iakren bad phi kham slem bad shibun kiei kiei. Hynrei

phi long kum uba dang san snem. Phim don dohnud, phim don jabieng. Nga isynei.

Suraiji : Khie shisyndon. (Mut ban thap, Jani leit noh). Ioh nga shohiap ia pha, ngam kwah, Ani wow! Bad kane te phim lah shuh. Ngan leh noh kumno ban pynkohnguh, ngam tip. Ka jubab ruh phin da ong 'Ani!' Wat u bieij un sian. Lada kam ngeit kumne kam myntoi ba ngan ri ia ka. Ngan beh noh shisyndon. Myntoi aiu ban ri kum ia kane ka tam-sneng?

SCENE 3

ÏING KA MADINA

(Don ka Madina khankot, poi u Shamarkhan, hadien Kumar, hadien eh Suraiji).

Madina : Baba, ale seh shane shongkai. (Shamarkhan wan) Ko Kumar ale wan shane. (Kumar wan). Shim tem, me ong, kawei ar.

(Kumar tem hi bad rwai, "Ia nga te Balei". Ka Madina Khankot, haduh ban da kut ka jingrwai).

Shamarkhan Khun, aiu phi puson? Aiu phi khuslai? Balei phim iathuh ia nga? Nga don ma nga. Wat ju sngewsih. Iathuh ia nga.

Madina : Baba, peit shane mynta. Imat kane ka Mohini ba phi ai ia nga kam long eiei shuh. Ym ju don briew ym ju don mrad satia ban wan. Kat uba wan ruh imat u nang isih pynban. Kumne te ngin sa iabam daei? U Suraiji ruh katba nga ong, mynta hi um ju kohnguh shuh.

Shamarkhan. Madina khun, wat ju pynsngewsih kum ia kata. Nga la ieit ia phi kum ia la ka khun ba da kha. Te kumta, kynmaw ban nym haram lano lano. Mynta ngan sa pynhun ia phi, bad phin kmen shisha shisha ynda haba nga la iathuh.

Madina : **Baba baieit, nga ieit ia phi** kum u kpa trai. Te hato balei ngan **leit haram ia phi? Tharai** ba nga lah ban nym peit ia phi **lashai hadien habud**, ynda phi la tymmen? Em, **ka bym lah long. Ngan ri** ngan sumar kum ia la u kpa, **bad ngan nym kynjing eiei** ruh ia phi To iathuh noh keiñ, **baba. Kaei kata ba phin** pynsngewbha bad pynhun ia nga?

Shamarkhan :**Khun Madina, nga la shaniah** ia phi Shim mynta ia **kine ki sati. kim long tang** ki tama ba shu peit **(Pyn deng ha ka kadlang bad ha ka kti kamon kawei)** Kato kaba ha ka kti kamon ka long kaba donbor hadub katne. Sngap, lada phi wieh ia kane ha ka sha ne ka kiad, uta uba dih ia ka u la long kum u miraw jong phi Un ieit ia phi bym lah batai Un iohi ia ka dur jong phi kum ka puri Katba phi ong un shu leh beit Ym don nongshat nongkheiñ, ym don stad ruh ba lah law shuh

Madina : Kane kawei ruh kumjuh, baba?

Shamarkhan: Em, kato kawei pat ka dei ka nonglaw. Phi tang shu wieh da kato pat, mar kumta un isih ia phi kum ia ka eit shisyndon. Phi la sngewthuh?

Madina : Baba, phi dei u kpa trai jong nga shisha. Ngam dei ban haram ia phi, kat kine phi la ai. Phin bam phin dih katba mon, katba phi dang im. Shibit kat iba sniew nusib ngan ai prop da i kti kamon in thiang. Ngan ai da i kti kadiang in kthang lyngang. Ki Khun niewspah kane ka shnong kin sa ngam kum ki jhaj bah ha ki shynriahti ka Madina. (Theh kiad, iadih. Poi artat U Suraiji)

Shamarkhan: Shong Suraiji. Phin dih khyndiat? Shano phi jah?

Madina : Hooid keiñ, nga la khmih lynti bha ia phi Balei phi shu jah? La jia aiu?

Suraiji : Madina, mynta nga la salia phi ia kane ka jingim, ka

bym dei satia ia u briew ban im, khlem kheiñ ka sang, khlem kheiñ ka pop Shu ia bam shu iadih shu iakhalai shu ia rwai ka bym dei phi Kawei ruh mynta hi, nga la duk; ngam don shuh kumba mynshuwa Nga la kheiñ bha la bun ka spah ka la shu iaid umdum kumto Te, namarkata, mynta shuwa ba ngan khrong, ngan kylla noh. Lada ngam kylla, te ngan khrong khlem artatien

Madina: Suraiji, wat ju kren kumta Ym don ba ngeit ia kata Ka bym lah long ba phin ud duk ma phi Ban da bam sa shi ita briew ruh, nga tip dang don hi ka spah ha ing jong phi. Kata te, phim shym dei hi keiñ u khun u mahajon die mawkordor dang khyndiat sngi Mynta nga iohi ha ka ryndang ba ity nnad ka khun jong phi, ka Jani, ia uwei u mawkordor ba ka deng Ngam tip katno shuh un shong

Suraiji: Em em uto um dei u jong nga Ngam lah ruh ban shim na ka Jani, u dei u mawkordor jong i papa mynba i dang im. Tang shu kha ia ka Jani, ngim pat jer i la ong ha khmat jong nga bad u para jong nga, u kpa ka Jani, bad i da pyndeng artat, 'Men iakhrong men iashah set byndi, hynrei wat nym law na ka U dei u jong ka' I ong artat, 'Ka kyrteng ka Jani ngan khot, bad ka jani kan long ruh kaba janai, sngur jingmut, bhabriew, jaijai, i-lului jemnud kum une u mawkordor Ka jingim jong ka kham palat, kan kor ' Te kumta phi la sngewthuh Ka long kaba eh bad ka pop ban shim

Shamarkhan Me ongkumta ' Hooid, ban shim ia u jong ka mem nud Ba kawei pat, ngam ngeit satia ba me ong 'u Suraiji mynta u la duk ' Um shym duk kloi hi Kumno, phi ngeit' Madina.

Suraiji Keiñ, keiñ wat kren mame Mame pat, nga lyngngoh haba khlem kam khlem jam, nga shu iohi ba shu bam shu dih khlem pyrwa Me imat kat ba me dang bam katta kan nang mih Nga te katto nga la bam, ka la lut, ngam don shuh

Madina : Te mynta kata phim don shuh? Kumta, yn ialeh noh kumno? Phi wan shane mynta ban iakhalai, em ' hato, phi wanrah katno.

Suraiji : Nga ong ngam don eiei shuh Ngan iakhalai daei '

Madina : Phi ong kumta! Kata mynta, to ngin ia khalai la ka khalai, tangba phi donkam ban buh bynda da ka ing jong phi. Nga kloi eh ban ai haduh sanhahar, ne katno phi kwah?

Suraiji : Iehnoh kynrad Madina Phi long kaba da sbun bha mynsiem. Phi la hikai kumta, ka la bha.

Madina : Wa, i Suraiji, phi la bieij sat mynta phi buh bynda sanhajar phi lah ban siew noh hadien shi kynta, lada phi ioh, bad nga lahban buh bynda kylla sa ma nga, lada shah ka nusib jong phi. Wat kren biej

Suraiji : Madina, ieh kan bha ba nga long u biej, ban ia kaba buh bynda da ka ing, bad nga ngeit ruh ba lada don uba bha nusib katno katno ruh, ban wan iakhalai bad phi hangne kat kato ka nusip ha ka shalyngmat jong phi ym don. Katba nga la kynmaw, uwei-pa-uwei u paralok uba la wan hangne, bun uba iaid sukha; lah hi ka nusib jong phi Kumta, nga iehnoh, bad ngam iakhalai shuh, ioh phi dang tharai. Khatduh iawai shuwa ba ngan leit, ngan ong ia phi ba phin nym khmih lynti shuh ia nga, bad wat shu phah wad ia u, ne u baba Shamarkhan jong phi, namar ka khun jong nga, ka Jani, kan sngewsih ba nga ia kular ha ka ban kylla noh. 'Khublei".

Madina : Ka da bha, ka bha shibun eh, lada phi lah, te Suraiji Mynta phin leit bad phin nym wan shuh lano lano ruh? Te, kumba katta, ngi la iaieit man ka por, nga kwah ba phin rwai kawei, namar nga la pynbor barabor, phim ju treh satia. Mynta tharai phin rwai. Sngewbha rwai

Suraiji Madina, sngewbha wat leit ñiew shuh ia nga ba nga dei u lok sngewbha jong phi, ne tang u jingsngewbha jong phi, kumba nga long mynshuwa. Mynta hi nga la lehraiñ Ngam lah ban pyniohsngew ia u luk u lak uba iaid na surok ia ka ryndang jong nga ha iing jong phi Un ia tharai kumno? namar phi dei ban tip ba ki tip phi dei kaei Baroh ki tip wat kito ki bym ithuh ia phi, hynrei ki tip ia ka kyrteng Madina pa Madina donnam Phi dei ka puri jong ka dujok

Madina To ñiuma, wat kren than eh, Suraiji Khatduh iawai nga kwah ban tyrwa ia phi - ngam sngewsih la phi kren than ruh ia nga, namar nga kheiñ hi ia phi u lok ba shaniah, te, mynta shuwa ba phin leit shim sngew bha ban dih ia kane ka kiad tang khyndiat, kum ka jingaikhublei, ne buh jingkynmaw Ne ka kiad ruh phim dih shuh?

Suraiji Wa ngam dih balei? Ngam shym ong ba ngan nym dih shuh ia ka kiad, tangba lada nga dih ruh ngan dih kum u briew, ym dei kum u mrad Ngan dih ia ka kiad tangba ka kiad, kan nym dih ia nga Nga don ka khun ka Jani Kan ai ia nga ha iing Ngan dih, ngan bamja bad ngan thiah kam don jingpher eiei ne mynsaw Theh khyndiat, ngan dih bad ngan leit noh artat

Madina . Shim Suraiji, dih khatduh (Suraiji shim dih da kaba la wieh Kan riew ka jingtem kan shad khyndiat U Suraiji kum u biej un shu peit ia ka Madina) Wa, i Suraiji, khie leit noh seh Balei phi ap iano? Khie, katta ka khun ka la ap pa shi pa

Suraiji Map Madina, nga la bakla. Nga kum wan kren kumto, ngam lah ban iehnoh ia phi Ngan pynhun ia phi katba phi donkam katba phi kwah (Rwai u Suraiji)

Madina Wa, i Suraiji phi la kloi kylla sat' u thylliej jong phi, te, la kum ka dieng lyngngoh ha lat-lat, tdong-tdong khlieh-khlieh Balei phi rwai ha iing ka Madina? Khie leit noh

Suraiji : Madina, nga ieit eh ia phi! katta ka mynsiem ka dohnud jong nga! Ki khmat jong nga kim shah satia ngan iehnoh ia phi. Phi dei ka syiem jong nga! Ba nga lei nga leit kren kumto ruh ngam tip. Map ia nga. Katba phi kwah nga lah eh ban leh. Ngam shym pat duk. Nga don kyrhai ka spah ki mawdordor ha iing. Ngan ai ia phi katba mon. (Madina ai kiad shuh un dih).

Madina : To ñiuma, nga la map. Ma nga lei lei ngam lah khlad na phi, tangba phi shu khlad bor hi ma phi. Khie mynta. leit sha iing shuwa ban iathuh ia la ki khun ba phim lah khlad na nga, bad sa wallam ia ka shane sha nga. Ngan ieit ia ka kum la ka khun.

Suraiji : Hooid, Madina. Kata kaba bha than eh. ka dei ban wan bad ka dei ban burom ban ieit ia phi kumba nga ieit ma nga. (Dih kiad shuh)

Shamarkhan Suraiji, khie leit noh shuwa Sa wan noh kloi

Madina : Hooid, khie leit bad wat klet ban wanrah ia nga iwei i-ei i-ei.

Suraiji : Hooid, khlem pep ngan wanrah uwei u jyndeng uba phim pat ju iohi mynno mynno. (Leit u Suraiji).

Shamarkhan: Ha ha! . . . kumno, haba kumto, phi iohi!

Madina : Haduh katto kane ka sati tama ka donbor? Ngam tip. baba. Ngam lah shuh ban siew ia kane ka jingai jong phi. Hooid, baba naduh mynta baroh ki kynja bakordor phin buh phin bat ma phi. ha nga tang ka pisa tyngka. Tangba peit. baba, phim tip aiu nga kwah ma nga bad balei nga ong ia u Suraiji ba un wallam ia ka Jam. Uto u mawkordor ba ka deng nga kwah ban ioh ma nga U dei u bym ju kham don ba ioh. bad ym kham don ba don tyngka hi ban thied ban mynta Ka tang shu wan. ngan tuh ia u.

Shamarkhan Phin ioh phin ioh balei phim ioh? Ia noh ngin ialeit bam leit dih

SCENE 4
IING U JAMINDAR SAPONO

(Don u Jamindar, wan poi Thakur, hadien u Jan)

Jamindar Shano kito? Katta ruh kim iawan poi Tip, un iajah lang sa uto? Ki jah - u khun ruh kat u khun, u thakur ruh kat u thakur, kan da iawan, ieh (Poi Thakur)

Thakur Khublei, Jamindar, la dei ka por dihsha, mo? Ym don ba pynai sha ia phi? (Leit)

Jamindar Pha sha sha Ale Me ioh kata ka briew ba nga phah wad?

Thakur He! ia u manejar Khoka ym lap shuh tharai

Jamindar Ka bieij tasngeng ! Ei ba kylli ia me ia kata, kyllut? Nga phah ia me shaei?

Thakur O, Phi phah shata keiñ, ym ioh Ka briew ym ioh balei, phi? Ngan sa leit, ynda lah dihsha (Leit khreh sha)

Jamindar Bad une te, ym lah iadang - bad ka kyllut bad ka leh stad

Poi u jan.

Jan Papa, phi don ha iing? Ani! thngan sha, Thakur

Thakur Yes, hajur! Come here, ale shane

Jamindar Ieng hangto Pha thngan sha, thngan sha, pham ioh sha Thakur, wallam shane Men dih da ieng hangto (Thakur wan ai) U Doktor u wan kai, u kwah ban peit ia me ruh um lap Men leh kumno? Me la leh kumba batai u Doktor?

Jan · Te, ngan leh kumno heit? Mynta ruh nga dang wan l.a lut ka shnong ka thaw Nga tang lah dihsha, ngan leit shim petrol ba la lut. Ai pisa artat, phi papa, shisha.

Jamindar. O, i khun Rangbah, phi leit iaid kai da ka motor, seh mo? Ha thaw iathuh, - shaduh shano eh?

Jan Ade! nga la poi biang hi phi papa. Phin shu antad hi, saw gallon ka petrol ka la lut.

Jamindar : Mame ruh uwei; Ym don pisa thied petrol bad mem lah ban rah ia ka motor. Me dei ban iaid da ka kjat, namar u Doktor u batai kumta. Me iohsngew?

Jan · Balei phim iathuh naduh hynnin? Nga nang mut ban bam lyer da ka motor ruh ka bit. Mynta ruh, ngan leit iaid noh kata da ka kjat, shatai sha shyngiar tong-um. To ho, papa. (Leit Jan).

Thakur · Shong ho Jamindar. Nga ruh nga la leit. (Leit Thakur bad Jamindar).

SCENE 5
HA SHYNGIAR TONG-UM

(Poi Jan marwei, hadien Jani da jingrwai "Um Bathiang" 8. Bl., ban tong-um. Kum iuh ia ki jaiñ u Jan).

Jan : Ani ! nga thait. Katto, tharai la biang ba ngan leit phai noh sha iing. Shuh phi ngan leit kheit ia utai-tai u syntiew.

(Leit. bret ki jaiñ. Poi ka Jani da ka jingrwai. Jan peit tuh).

Jani : Are! (Shim). Mano ba wan bret jaiñ kumne. Ne klet i briew mo kumne! ngan leh kumno? Ngan buh ne ngan rah. (Jan mih).

Jan Haoid keiñ Wa, ynda rah ruh yn lei? Rah, rah keiñ

Jani Em, ngam shym mut ban rah

Jan Phim shym mut rah seh, nga tip tangba phi shu mut ban tuh ei

Jani Yiw eh! phi Ngam shym mut ei ban tuh ia kato ka jaiñ jong phi Nga kum iuh da ka kjat, nga sa iohi

Jan O, pleng! Da ito i kjat jong phi ruh phi la iuh seh mo? Shish, da ka kjat ruh phi la iuh, ngam treh phong shuh Phi dei ban siew shi syndon Siew!

Jani Yiw eh! Ine i bah iba la sniew sohsat! I shu phah siew ngan siew naei? Shu kynnoh tuh Mab noh seh, jait ba shu kum bakla Phim lah ban mab?

Jan Mab, mab Sniew, sniew Mano ban mab shuh? Mano ba sniew? Kynthei briew shaduh shane weibriew! Kloi, iathuh phi shong hangno? Iohi ia ka iing nangne?

Jani Nga shong jngai nangne Phim lah ban iohi Phi dei ban da leit kiew ia une u thieb Mynta iaid beit shuwa sa noh, bad sa khun sha kamon, sa khun sha kadiang, sa kiew hiar biang sa iaid sha kamon

Jan Sngap, khun, khun kiew hiar, kiew hiar, ngam lah kynmaw (Pynklet Khyndiat) Nga sngew thngan sha, te phi Phin ai?

Jani Phi ong kumta pat de Phi dei hi ban thngan sha Tangba yn leh kumno? Ma ngi mynta lai sngi saw sngi ngi iashah sha, bym don shini shuh Ha kane ka ai **ration** mynta shitom **Black market** ruh ym iaioh

Jan Shish phi! Phi thep kaei hangto? Ai shikyntien

Jani . Em, ym don.

Jan : Sha iing, te, don ne ym don?

Jani : Em, sha iing ruh ym juh don kwai, namar sha iing ruh ngim ju iabam kwai.

Jan: Shish phi imat ka ja ruh phim ju iabam, phi iadih tang ka um. Khie noh. (Ai ka kti) Khublei.

Jani : To ñiuma, khublei. (Thap leit, da phuh samrkhie)

Jan Hei, em phi, ap shuwa. Phi wan tong um shane barabor? Phi ju iohi kawei ka masi khem dud jong ngi kaba jah?

Jani . Em phi, ngam kynmaw satia ban iakynduh ne ban iohi

Jan : Phi i briew i bym long kam eiei ruh. Shish phi!

Jani : Tip seh, ngan ong kumno, ka!

Jan : Phi tip seh! Phi i bym long, kumba nga ong Sha ruh ym don shini. La nga ong kwai, ruh em La nga ong sha iing ngan leit ruh, ym ju bam kwai. La nga kylli eiei, ruh phim tip. Nalor nangta pat da i kjat phi iuh ia ki jaiñ jong nga. Ngam suk shuh shisyndon. Phin leh kumno, ong?

Jani : Haba nga la bakla, nga ong ba ngam shym iuh khnang ruh phim suk shuh, te, mynta leh katba phi mon.

Jan : Em phi, ba ngan leh katba nga mon ngam leh Phi dei ban leh kumne. Iathuh. phi kyrteng kaei? Iathuh

Jani Nga kyrteng ka O! ngam iathuh. nga sngewlehraiñ. ngan sa iathuh pat.

Jan : Ki kynthei pleng kiba briu! Nga nang ong kiba sum

Ka bha lada phi iathuh pat, ruh, jait ba phi lehraiñ mynta. Tangba lano phın iathuh, to da pynthikna, ngam shaniah. Phin wan sha kper ki Syiem? Tangba dei lashai noh hı.

Jani : Em, ngam lah ban wan sha kper ki Syiem. Phi lah ban wan iakynduh ia nga hangne. Nga wan tong um barabor.

Jan : Kata da pyrkhat bha. Wat thok, thik thik. Phi tang shu thok ngan wan wad sha ïing. O shısha phi dei ban iathuh ka kyrteng ruh, ioh phi thok.

Jani : Khie nga la kular lashai ngan iathuh. Leit noh. Peit itai-tai nga i kum i pasan. Thik i la wan wad.

Jan : Phi ong kumta? Hangno, ngam iohi? To khie leit suk noh kata. nga ruh, to ho.

Jani : Khie, phi ruh thiah suk. Kynmaw nga kyrteng ka J A. N. I. Jani. Phi pat?

Jan : Khie lap ba poı i pasan. Pom tang uwei u dak khatduh na ka kyrteng jong phi, u I. To ho thiah suk. Wat thok (Leit artat Jan).

Jani : Kumba phohsniew! Ianga pom uwei u dak ba khatduh ka kyrteng Jani, u I, kata Jan Jan (Rwai biang bad leit noh).

(Wan iaid Thakur marwei)

Thakur : Imat ngam ioh phi kane ka briew ba phah wad u Jamindar. Kynthei te ka bun seh, tangba ngam ıbit satia Ynda poi ha ïing te un sa kyrhuh seh u Jamındar (Leit noh rwai "Nga wad" 13. wh).

SCENE 6

KA ÏING KA JANI

(Don Suraiji, nadien Jani sa u khiew-um)

Suraiji : Balei kane ka Jani ka jah kumne? Nga nang kyrkieh, ka la nang jah.

Poi ka Jani bad u khiew-um.

Jani : Wa i pasan, phi la poi la slem, mo pasan?

Suraiji : La don kumba shiteng kynta. Khie buh ka um bad wan shane shisyndon shuwa. (Leit & Wan).

Jani : Phi donkam aiu ban ong, pasan?

Suraiji : Khie mynta, phong jaiñ bha, ba ngin ia leit sha ïing ka Madina, kloi - kloi.

Jani : Kumno kumta phi kren Pasan? Phi la kloi kylla sat! Katto nga la pyni phi kular ban nym leit shuh, bad mynta pat phi ong ban leit ialam ia nga. Phi mut kumno? Ngam lah pyrkhat shuh.

Suraiji : Keiñ noh Jani, wat kren. Nga dei u kpa jong pha. Kumta pham lah ban sneng ma pha ia nga. Bad ong phan leit ne pham leit, sha ba nga kwah ban ialam ia pha?

Jani : Pasan, ngam lah ban leit da leilei ruh ha ïing ka Madina. W ·· pynbor.

Suraiji : Haduh katta Jani pha nud ban ong? Nga isih ia pha. Pham ieit pleng ia nga. Pham kheiñ kpa pleng ia nga. Naduh dang shi troh snem nga la ri la sumar ia pha. Pham man kheiñ eiei. Pha dei kaba haram, kaba tam-sneng.

Jani : Pasan, ngan nguh na ki kjat (nguh). Ngam ju pat pynlah shisien ruh katba nga la kynmaw, bad ngan nym pynlah ruh kaei kaei, lait tang ia kane kawei. Mab seh, Pasan. Wat nym pynbor ia nga, tang ia kane. Ngan ieit ngan burom ia phi.

Suraiji : (Kynjat). Pha ieit-ieit, burom-burom, haei pha ieit pha la burom? Lada pha ieit ia nga pha dei ban ieit ia ka Madina ruh kumjuh. Ka dei kaba nga ieit. Pha ruh pha dei ban burom ban ieit. Ne em, ong?

Jani : Nga la sngewthuh shai kdar, pasan. Pleng, phi la ju ia don kum kata, bad ka Madina ka dei kaba phi ieit eh. Te, to khie leit tang na phi. Phim lah ban ieh ia ka. Nga nud ban ong ba kan sa die ia phi shen-shen, bad ngan iohi da la ki jong ki khmat. Nga te, pasan, nga dei tang ka riewkynthei kaba don tang shi dor. Ngam lah ban leit kiew ha iing ka Madina. Ka pyrthei kan thad ia nga bad ka dor jong nga kan shu lehnohei, ba nga la tyngkai Katto nga la biang, nga la pdang ka mynsiem. Nga sngewrem, Pasan. Pasan, phi kwah ban die ia ka khun samla jong phi tang shiteng pisa.

Suraiji : Keiñ - noh. Haba pham leit, phan mih noh shisyndon Hooid ki jaiñ, ki tiar ki tar baroh, wallam uto u kpieng mawkordor. Pham lah ban rah, khun ka pohjait! Donburom shano phan wan deng bhabriew.

Jani : (Loit ai). Ngam shym bhabriew ne donburom da uto u kpieng mawkordor. Nga donburom da kaba iaid da thew bad pyrkhat, bad bhabriew da kaba U Blei U la thaw Khie ai kan deng ka Madina kan donburom bad bhabriew na kato kaba ka long. Nga te ngam ngeit ba ngan lah ban donburom bad bhabriew na uto u mawkordor.

Suraiji : Nga ong, khie mih kloi. Pham lah ban rah tang iwei i jaiñ-jot ruh, haduh phan da leit khrong, ba pha donburom eh.

Jani : Ngan leit, Pasan, ngan khrong hynrei kam pher. U Blei bad ka pyrthei kin tip ba nga donburom. U Blei U tip hi bad ma phi kaba dei ka hok ka jong nga bad ka bym dei. Nga te ngam tip naduh dang rit i papa i mei kim don

shuh. La katta ruh, lada kim shym buh eiei, nga te ngam shym bam ei shuh katta sngi nga la shakri kylliang ia phi. Phim shym shah eiei ruh ha nga. Katto, te, khublei. Tangba da kynmaw ia kane ka sngi bad ia ki ummat ka khun tam-sneng ba ki jaw mynta. Phin sa pyrto ia ka Jani tam-sneng.

Suraiji : Mih shisyndon. (Khynñiat bad leit la ka jong ka jong)

*****

ACT II
SCENE I
ÏING KA MADINA

(Don ka Madina khan kot, Shamarkhan theh kiad. Kumar rwai "Ham or Tum" Wan poi Suraiji hadien).

Shamarkhan Madina, khun, phin ngeit, ngan ong shikyntien?

Madina : Wa, i baba, balei phi da kylli? Ngam ngeit ia phi, ngan ngeit iano? Katba phi ong nga dei ban kohnguh.

Shamarkhan: Peit shane mynta. Tang shu wan u Suraiji, phin pan noh ia u kpieng mawkordor, bad tang shu la ioh, phi donkam ban pyllait noh shisyndon, namar dang bun kaba shadien.

Madina : Wa, haoid kęiñ baba, ngan leh aiu heit ia u? Nga tang shu ioh ia u kpieng mawkordor, ngan ai jlang da ka kti kadiang bad in kthang ngang. (Poi artat Suraiji).

Suraiji : Phi leh aiu? Nga la slem bha ym dei? (rah ka Synduk u Kynjri mawkordor).

Madina : Phi la slem keiñ. Nga la ia khmih lynti ia phi. Phi wanrah aiu kumne? Phin leit ai shano? (Ai kiad artat).

Suraiji : Nga wanrah ia phi, Kumba nga la kular. Shim (Ai ka synduk).

Shamarkhan: Madina, kine baroh ki dei tang ki mar ksiar suda, bad kine ki ar tylli leilei dei ki mawkordor ruh.

Madina: Haduh katne phi sbun ia nga? Ngam sngew lah klet shuh ia phi. Kat kane ka spah phin wanrah, Suraiji? Phi dei u baieit jong nga shisha (Ai kiad shuh).

Suraiji: Madina, ym tang katto. Ngan ai sa uwei uba kordor ban ia ar shah lai shah ia kito ba nga la ai. Une u kynjri mawkordor, deng ia u. (Pyndeng). U dei u jong phi naduh mynta.

Shamarkhan: Katno ka jingitynnat! Phi dei shisha u Suraiji, khun u nong-khaii mawkordor.

Madina: Shano i Jani? Balei phi khlem da wan ialam?

Suraiji: Nga la beh ia ka na ïing. Ngam tip ka la leit shano. Kam ju ngeit ia nga. Uto u kynjri nga la shim noh bad nga la ai ia phi. (Dih bad kham buaid).

Madina: Ngan theh shuh, mo! phin dih sa khyndiat. Phin dih, sa bam ja noh artat. (Theh bad wieh kti kadiang).

Suraiji: Ani! nga la sngewbuaid te phi.

Madina: Dih, phi don ka Madina baieit. Iano phi sheptieng?

(Ai artat & tem gramaphone, kan shad kai)

Suraiji: Keiñ noh. Wat tem. Bret sha khyndew kato ka jingtem. Jani, Jani, nga iohi ia ka ba ka iaid khrong. Jani, Jani, khun balei nga long kumne? Pha leh aiu ia nga Madina?

Madina: Phi kren aiu? Phi leh aiu, Suraiji? Ngam sngewthuh.

Suraiji: Pham sngewthuh? Nga iohi ia pha kum ka ksuid iap. Nga ishyrkhei ia ka khmat jong pha. Pha la shet da kaei-re-kaei halor jong nga. Iathuh kloi.

Madina : Wa, ngan leh aiu ia phi? Phi wan ieit hi. Ngam shym tan da ka kti ia phi. Ngam lah ban khang ia phi. Phi leit ne phi shong, katba phi mon.

Suraiji : Kynmaw, pha la leh aiu-re-aiu ia nga. Hynrei ngam lah ban shu beh la ka khun tang na ka bynta jong pha, khun ka mrad! Mynta ngan leit peit, lada jia ba ka dang don, pha la donbok, hynrei lada kam don, ngam lap, ia pha ngan wan bad ngan ot tukra-tukra. Jani Jani khun. (Leit artat).

Madina : Hai haduh katto kane ka kti ka diang ka donbor. Katba nga da kob, ngan ai da i kti k...non, phin thiang; da kti kadiang pat, phin kthang ngang.

Shamarkhan : Peit shane. Ngan buhrieh bha ma nga ia kine baroh, ioh u wan wad biang, bad u lah ban wan shisha ban pyniap kumta, ngi donkam ban khreh da ki pistol.

Madina : Haoid, phi baba. Ka wan biang, te siat ka dep. Sa une uba don ha iing ruh ngin dang ring shuh. Ia noh, baba. Ka pyrthei dei ka jong ka Madina. (Ialeit da kaba tem ia ka gramaphone shad).

SCENE 2 LYNTI

(Iakynduh Jani bad la jingsong & Thakur. Jani wan da jingrwai, "Ia Nga Ym Don Jingsuk")
Hadien eh poi Suraiji bad ka shuri.

Thakur : Shano kumne, hep kynthei, phin leit mynmiet? Nga imat phi don jingsngewsih, ym dei?

Jani : Haoid, mynta nga shu iaid khrong. Ngam don bam don dih, pisa tyngka. Ngam tip aiu kan jia ia nga

Thakur : Balei? Phi shah beh noh na iing? Phi leh aiu eh?

Jani : Ba nga tam sneng, ba ngam ngeit ia ka hukum i pasan, namar ba i mut ban ialam ia nga ha kawei ka ïing ka kynthei dakaid. Tang kata ka daw.

Thakur : Phi ong kumta! tang na kata ka daw? U kpasan mrad aiu eh kum uta u ban leit ialam ia ka khun ha ïing ka dakaid. Nga sngewsynei ia phi shibun eh. Peit shane, hep kynthei. Ngan ong ia phi bad phin ngeit. Ka don kawei ka kam shakri. Nga la wad mynta lai saw bnai, ngam lap kata ka briew ka ban ibit. Dei tang ma phi, lada phi treh. Phin treh, ne em, ong?

Jani : Nga kwah than eh, lada don kata, ba ngan lait na ka jingma ka pyrthei. Ngan trei khlem tulop, tang ka ja. Tangba kawei ngan ong lupa ioh dei ka ïing thala thaleiñ, ngam treh wat shispah tyngka shi sngi ruh.

Thakur : Tang katta ka la biang phin ioh. Ym dei ka ïing thala thaleiñ. Dei ka ïing u Jamindar. Nga ruh hangta nga trei. Phin tieng iano? Ka kam kaba suk, ym don eiei. Don tang u kpa u khun. Ia, ngin ia leit. Kam treh kum ia phi, nga ruh ngam treh shuh. Peit shane. Tang shu poi ngan rung ma nga, phin leh kamne. (Pasiaw).

Jani : Haoid. Ia, phi long uba bha shisha (Ialeit lang).

(Poi u Suraiji, khreh shuri).

Suraiji : Khun, Khun shano? Shano khun phi la leit? Nga la beh mo khun? U Blei Un sa tim kum ia nga, ia ka khun riewblei nga beh. A! katta shano kaba pli! na ka bynta ka Madina mrad, kumba ka Jani ka ong. Nga kynmaw ia ki ummat ba ki jaw bad pyrto ia ki ktien kumba ka la sneng. Khun Jani, ale seh. Shano phi don? Shano phi la phet? Wan seh. Mab seh, ia i pasan baieit. (Sei ka shuri). Lada ngan pynim kum ia kane, ngam dei. Mynta ia ka Madina-pa-Madina ngan leit ban tar lyngkhot lyngkhot. Kalne ka la pynkhlemraiñ ia nga, ngan tar ngan tar. (Leit artat).

SCENE 3
ÏING U JAMINDAR

Don lupa **Jan rwai "Wat pynbiej" 7 wh.** Wan Jamindar, hadien Thakur.

Jan : **Ngan leit noh, por ka la** biang. Katta i Jani i la ap ia nga **ha shyngiar tong um, Jani**, Jani, ngan leit (Jamindar khot **wan).**

Jamindar : Jan, Jan, shano men leit? Da ap, shano me leit poi? Katno baje me wan? Ngam ju tip. U Thakur ruh kijuh. Me lap ia u Khoka?

Jan : Ngam shym pat lap keiñ! ba mynta ngan leit. Nga la leit, donbok shongsuk, pápa (leit).

Jamindar : Kumne bad sngi bad miet, ym ju don briew don mrad. Nga shu marwei; ka ialeh tang ban leit kai U donkam· ne u leit wad hok ia u Khoka ne leit shano? U Blei Uba tip. Nga te nga tieng sat ban ioh ki khun samla, katba kam pat shongkurim. (Poi Thakur).

Thakur · Hallo Jamindar! Phi shongkai? Khublei.

Jamindar : Nga shongkai ! Me la hun? Me wan shaei katta?

Thakur : Nga wan wad dohkha sha iew, ym ioh, nga ap, salia.

Jamindar : Me wan wad dohkha? Mano ba phah? Khun ka tamsneng! Ngan beh noh ia me kum kane ka rukom. Nga phah ia me shaei?

Thakur : O-O shisha, phi phah shato mo? Wat ju bitar seh. Wei phi la phah nga la ioh. Peit ho, sumar haduh lai. (Ñiew wei ar lai). (Mih Jani da jingrwai "Ia nga".) Kumno phi la hun ne em, Jamindar, ia ine ba in long i shakri kynthei?

Jamindar : **Oho!** Mano ba phah wad shakri ja me? Nga ngam **shym phah**.

Thakur : **Are, bab**-re-bab! Phi khleh bieij ne don jingshit? ngan **khot noh** da u Doktor? Kaba lyngngoh! Phi phah te phi **phah**, ynda mynta pat phi ong kumno nga khlem phah?

Jamindar : **Nga phah** me ong! Tangba nga shu peit hi ma nga, te, **nga imat** kane ka briew kam nang shet nang tiew.

Thakur : **Em phi**, la ithuh eh ma phi! ym nang? Nga ruh ngam **trei shuh**. Phi ba kren kulmar than eh.

Jamindar **To me** ong. Me da la bitar lei?

Jani : **Nga nang** phi kynrad. Ha ïing barabor nga shet nga **tiew**.

Jamindar: **To ñiuma**, kata haba kumne, phi kyrteng i ei ka?

Jani : **Nga kyrteng** ka Jani, phi kynrad.

Jamindar : **Ha ka jingpeit** jong nga, phim pat shongkurim, ym dei **ne kumno** Thei?

Jani : **Haoid kynrad**, nga dang samla.

Thakur : **Ialang** iateh badno badno ruh em?

Jani : Em, ym pat ju don.

Thakur : Tang don jingmut ruh em? Ym dei?

Jani : Em phi, la don shisien, katba nga la kynmaw. Don tang uwei u samla nga iakynduh ryngkhat haba nga leit tong um, tangba ngam shym iakynduh shuh namar ba nga la shah beh noh na ïing.

Thakur : Ym haba . . . . . .

Jamindar : Ķeiñ noh, wat thlia shuh, Thakur. Nga la sngewthuh phi dei ka samla kaba khuid jingmut bha Nga la sngewbha than ban ioh ka briew kum maphi

Thakur : Hooid, ka ban iatrei lang bad u Thakur.

Jamindar : Em, U Thakur u dei ban wad da kawei pạt ka shakri trei iing, phi phin long kum ka khun. Phin shu peit ia kane katai. Phin ia shongkai iaidkai bad nga, la biang. ngi iadon tang lai ngut, u khun jong nga, ma nga bad une u Thakur. Phi sngewbha em?

Jani : Nga sngewbha shibun eh. U Blei Un kyrkhu ia phi ba phi ri phi kdup ia nga ka khunswet kum ha kane ka por

Jamindar : Phi dei ka khunswet? Te, nga sngewlem ia kata. Ngin sa iathuh khana pat ynda lah bam lah dih bad ngan sa ai tyngka phin leit thied jaiñ thied nep. Thakur, khie leit ai jingbam. (Thakur & Jani ialeit). U Thakur, pleng uba stad katba u da sarong kum ha khmat kane ka Jani Ngam ju kham iohi kaba i-lui-lui, riew blei, khuid jingmut : bad i jing-rwai jong ka i la shon bad pyndem ia ka mynsiem jong nga, kaba da itynnad than Ngan sa pynbor ia la u khun, u Jan, ba un shong-kurim noh ia kane. U tang shu iohi, un sa lyngngoh. (Leit noh).

SCENE 4 LYNTI

Poi u Jan, u Comick A. R. P. thoh kyrteng bad ka kot.

Jan : Kane te, ka ban iap! u Khoka ruh ngam lap, ito i Kong Jani thok ruh ngam lap. Ngan leh noh Kumno? (Poi Comick).

Comick : Phi leh aiu bah, kumne? Ai jing pruid seh.

Jan : Oh shisha, phi dei ma phi ym dei ubạ thoh kyrteng man ka ïing na ka bynta ka ration?

Comick : Haoid, balei phi sngewdonkam aiu?

Jan : Thaw peit seh kane ka briew kaba kyrteng ka Jani. Phi tip mo? Bạd ka shong hangno? Nga donkam, te.

Comick : Kane, nga la lap. Peit kane No. 108 Jamindar Sapono, Jani, Jan, Thakur, nga dang shu wan kumne.

Jan : Khie me! Kata me la bakla. U Sapono u dei u kpa jong nga. Nga u Jan, kumno ka Jani kan don pynban haba nga dang wad ma nga?

Comick : Are ! Em, ngam ju kham bakla. O, shisha phi dei ma phi u Jan?

Jan : Haoid. Balei? Ngan leit noh.

'Comick : Lada ngam bakla, ki police & Daroka ki wad ia phi ban kem.

Jan : Thik, me la bieij ma me. Kin wad ba nga leh aiu? Khie me men sa bieij. (Leit noh).

Comick : Dit tmoh! u ong ngan sa bieij. Ialade um tip. Ki da wad shisha dang myntan hangtai. Ki dang lah kylli, ngam ju bakla ma nga. Ka Jani ruh dei ha ïing u Jamindar Sapono. (Leit).

(Poi Suraiji bad ka shuri, hadien Pukir Blei da jingrwai).

Suraiji : Ngam suk, ngam suk shuh. Ka khun jong nga ka la poi shano! Ngam tip haei ngan buhrieh la ka khmat kat kane ka thadrong. Ka la bha ba ngan iap noh, ia ka khun ngam lap shuh. Jani, Jani, khun riewblei jong nga, shano phi don? Mab ia nga. Mynta ngan leit ban tar lyngkhot

lyngkhai ia ka Madina bad ngan sa pyniap noh artat ialade. Ngan tar ngan tar, ngan daiñ ngan daiñ, lym kumta ngam dei u Suraiji. (Thap leit, wan pukir da jingrwai "Bud ia nga". 15 wh).

Pukir : Balei ka ding ka meh? Mano ba la wiang ia ka dohnud jong me? Iathuh ia nga bad bret noh ia kato ka shuri. Kato ka dei ka lynti ka dujok.

Suraiji: Ka ding ka meh ha ka dohnud jong nga Ngam lah shuh ban pynlip. Hynrei dei tang ka snam jong kane ka nongwiang ba ngan leit dih ia ka snam ka ban pynlip ia ka ding na ka dohnud jong nga. Nga long uba la tim; ym don jingmab shuh. Kumta ruh kumba nga la thmu ngan pyndep khlem jingisynei. Ngan leit, wat pynihut ia nga. Phim tip eiei. Ka dujok ding, ka krem ki sing ka dei ka iing shong neh jong nga. Nga la tip skhem bha, U Blei U la khreh lupa ia nga.

Pukir : Suraiji, me long u khun u Nong khan mawkordor la ki mawkordor bad ka spah pyrthei baroh mynta me la pynlut ha pyrthei. Balei men leit pangnud haba katto ki jingsngewbha me la ioh?

Suraiji . Phi dei u pukir uba stad shisha. Kumno phi tip ia ka kyrteng jong nga bad ia ka spah u kpa jong nga? Phi tip lut shisha ia ka jingim bad jingmut jong nga Phi tip balei nga jot haduh katne?

Pukir : Ngan kylli ia me, Suraiji, bad jubab ia nga.

Suraiji : Hooid, kylli nga kloi ban jubab ia kaba don ha nga bad ia kaba nga tip.

Pukir : Hato haba mynta, kaba nyngkong eh me la pynlut ia ka spah baroh, da kaba ia sngewbha bad ka Madina me bynnud ne pangnud ia kata. ne me pangnud ia ka khun riewblei jong me, ka Jani. kaba me la beh ia ka ' Iathuh

Suraiji : Kynrad, phi dei u Pukir-blei. Phi tip lut ia ka kam ba nga la leh. Ngam shym pangnud than eh ia kata ka spah. Hynrei kaba nga da pangnud eh, bad nga sngew ba ka dei ka pop ia nga ka bym lah lait shuh, dei ba nga la beh na ïing ia ka khun jong nga, ka Jani. Lehse, mynta ka la shu iap ei. Nga pdang ka mynsiem ban kynmaw ia ka.

Pukir : Mynta ngan iathuh ia me bad ka ding kan lip na ka dohnud jong me bad men bud ia nga ban shakri ia U Blei bad ban iada ia kiba hok. Nga dei u pukir blei. Nga iohi ia u Sada bad u Thohbria ka pyrthei. Ka Madina ka la ai ia me da ka jadu ka jingieit kaba la ai uto u Shamarkhan. Ka la ai ha ka kiad. Dei ha ka sngi ba me leit kyntait lok ia ka, ka la ai ne em ia me shiklat ka kiad shuwa ba men leit?

Suraiji : Haoid, nga la kynmaw. Nga tang shu dih nga la iohi ia ka kum ka puri blei bad nga shu jemnud jai jai ha ki khmat jong ka.

Pukir : Ka don artylli ki sati tama - ka deng kawei sha dadiang, kawei sha kamon. Haba ka kwah ba men ieit, ka wieh ha ka kiad da ka kti kamon bad ba men isih da ka kti kadiang.

Suraiji : Haoid, thik ka la dei. Nga la iohi ia ki sati tama ba ki don baroh arliang kito ki shynriahti jong ka. Kum ia kane ym dei ban pynim. Dei ban ot tukra tukra.

Pukir : Suraiji, ym donkam eiei. Kan sa ioh khlem artatien la ka bainong. Haduh katno ka donbor! Mem shym don jingmut eiei ia kato ka spah kaba ne la um ha ka: hynrei me pangnud ia ka khun, ka Jani. Ka Jani ka don mynta hapdeng ka jingsuk. Ka don ha ïing u Sapono, u Jamindar. U ai ia ka katba mon. U ieit ia ka kum la ka jong ka khun. Ka kham suk ban ia kaba me pynsuk.

Suraiji : Nga la hun tang katta! Ngan bud ia phi bad to hikai ia nga kumno ban long u bahok bad ban lait na ki pop ba

nga la leh. U Blei U don ryngkat bad ka Jani - Jani riewblei.

Pukir : U Blei U ap phuh samrkhie ia uba leit wad ia U. Ia, bud ia nga.

(Leit lang da ka jingrwai)

SCENE 5
ÏING U JAMINDAR SAPONO

(Pynbeit jynthiah u Jan, shuki lai, miej shong. Mih ka Jani, pynbeit iing, lap ia ka dur u Jan, lyngngoh. Mih Jamindar & Thakur, hadien sa poi Police & Jan).

Jani : Are, kumno kumne? Ine im dei i Jan? Hooid, i dei i Jan. Tangba shano ngan iohi? Thik i Jan i dei i khun une u Jamindar.

(Wan Sapono & Thakur).

Sapono : Phi peit kaei kato, Jani? Balei!

Jani : Em, em, nga shu peit kai.

Thakur : Uba itynnat, ym dei uto u samla?

Jani : Tip seh. (Lehraiñ & ai noh ka dur).

Thakur : Nga la tip, nga la ithuh, bun pleng, wat jam.

Jani : Khie, phi iba danda than. (Phet noh).

Thakur : Da leit te phi, da lait te phi. (Pasiaw ia u Sapono).

Sapono : Jani, ale shane.

Jani : Phi donkam aiu?

Sapono : Ha thaw iathuh hok. Phi ithuh ne em ia une u samla ba

phi peit ia ka dur ? Phi da ithuh bha, ym dei ?

Jani Em, ngam ju ithuh bha nga shu iohi ha lynti ha syngkien Nga shu ithuh khmat

Thakur Phi ong kumta? Leh phi thok ? Phi shah beh na ing, tip na ka bynta uto, ne?

Sapono Sngap mame I bapli i shu ithuh khmat, i la ong Aiu me dang kren phoilia ? Iathuh ia i shano u don mynta Nga ngan da leit shuwa (Leit)

Thakur Ngan iathuh ne ynnai? Ne ioh phi iam 'thei ?

Jani Iathuh phi, wat danda than eh Phim iathuh ruh, la dep Ngan leit noh

Thakur Uto u dei, ka kyrteng phi tip ym dei ? U dei uei ? U ei kumto? u-u u

Jani U Jan

Thakur O, ho-ho-ho-ho Pleng phi tip! U Jan, hooid u Jan U dei u khun marwei u Jamindar Ka nusib jot aiu kaba iaieit bad U! Ngam tip, tip keiñ shano? Mynta um don shuh hangne U don sha Burma ne sha Kohima, ne shano ym pat ioh shithi, u la leit joiñ thma U ong ka daw ka long ba u la shah thok ha kawei ka samla kaba u ieit da shisha shisha Kan pop hi kane ka briew kaba thok ia u Imat ka ruh kam tip

Jani (Leh kyndit & sngewsih) Shish, phi! mynta la katno sngi u la leit?

Thakur Phi shish, phin leh aiu shuh ? La katno sngi, phin donkam aiu ban tip katta u la shah siat iap ei, tang na ka bynta ka kynthei Kane ka kynthei te, kaba la shukor phi, sngewbynnud, ym dei?

Jani : Haoid.

Thakur : Ban kaba ieit ka trai leilei, katta, ka la shu pdang ka dohnud, ka shu jhieh keiñ ka sangkhlieh. Khie thiah noh. Nga ruh ngan leit thiah noh. (Leit Thakur).

Jani : Jan, Jan, ngam tip phi ieit shisha ia nga haduh katta. (Dem iam, poi Jamindar & Thakur).

Sapono : Jani, balei phi dem? Imat phi la samthiah eh ne? Khie leit noh. (Jani leit).

Thakur : (Leh sammut). Thiah suk (pasiaw). Ka la iam eh. Shish phi, nga thok, nga ong u la leit thma ba thok kawei ka samla. La dei thik u Jan uta uba ka iathuh ba ka la don jingmut, tangba kam shym ia-kynduh shuh; ka lap ba shah beh noh na ïing.

Sapono : Haoid, ka la dei beit. Ka la lah ialang pynban me leit tip shuh. Thakur? Kumno lih, haba nga la phone ba kin shu leit kem da ki police ruh kim lap? Phone mame lih, kylli ki lap ne kim lap? (Thakur shim ka phone).

Thakur : Hallo-hallo, police station, please, hallo-hallo he kin tum konhei sumor kia police, police nei mangta, officer incharge mang ta, ham bolta joldi bolo. Halo halo, mano, officer incharge. O.K why, why oh yes yes, I am Jamindar Sapono speaking, Kumno nga phah ban kem ia u khun, u Jan, phim pat lap? Wad bha. Hym hym, lah lap! O-O to khublei. Ki la lap, tharai ki la poi artat sha ïing, u ong. Phi te uba la nud phi, ia u khun da u police, phi nud bad phah kem. Ban ia ngi ki shakri leilei te, la dep artat! O, phi kheiñ aiu kumto?

Sapono : Nga kheiñ ia u briew ba un poi, bad katno ka bam kan dap na ka bynta ka jingshongkurim u Jan bad ja bad sha.

Thakur : Shisha, phi da kheiñ. Phim phah ha nga balei? Tang ka pisa donkam. Leh kumne. Bon all sop na u Morolo, ruti na u Shondri bad spare na u Guideti, mithai na Shillong Dairy.

Sapono : Ka doh pat?

Thakur : Ia ka doh ruh, phim tip ia nga u ban sa leit shongkha sha Umjajew? Katba phi donkam, nga lah ban ioh. (Poi Jan & Police).

Police : Khublei Jamindar, ngin leit noh shuwa.

Jamindar : To fiiuma, khublei. shano khun phi leit poi? balei, phi la bakla lynti, ne kumno?

Jan : Balei phi da phah kem stad da ki police? Phi sngew kumno?

Jamindar : Wa, u Khun, phi phi ong kumta! Sngew kumno sngew muja keiñ, ba phi shu jah ar sngi lai sngi, khlem sngewthuh. Phi tharai, nga u kpa, ngan sngew kumno? Hato jubab.

Jan : Tip seh, phi sngew kumno, te leit tip? Phim tip ia u samla briew? U leit wad briew keiñ. Ia u rangbah ruh kum ia ka kynthei.

Jamindar : O, phi ong kumta, khun? Phi leit lapmiet wad briew? Ka briew te nga la ioh ma nga, na ka bynta jong phi. Mynta ka la don ha iing phi kwah peit, khun? nga ngeit, katto phim donkam shuh ban da leit wad shitom. Ngan khot? Phin peit, kata, mo khun?

Jan : Ngam kwah khot, ngam kwah peit. Peit ia phi? Phi uba nang iawad? Nga, nga don hi la ka briew.

Jamindar : O, kata, fiiuma im kwah peit. Khun, phin leit bam noh

da ka ja, kata? Tharai, phi la thngan. Thakur, ialam bar khat kato ka briew thymmai, jait ba ka shet hi ma ka. In thaw mad i khun kaba-bang ne ym bâng. Khie khun, leit.

Jan : Ngam thngan ja, ngam treh bam, ka mat ia shet kaei kaei ruh khie.

Jamindar: To ñiuma, khun, phim thngan. To khie leit thiah noh ne phin dih da ka sha?

Jan : Khie noh, seh Papa. Wat thlia ia nga. Ngan thiah ngan thiah hangne. Nga king ka khlieh, phim ia tip eiei. Khie ialeit thiah ialade. Nga la tip hi ialade.

Jamindar : To ñiuma, khun, ngim pynwit ia phi ba phi king ka khlieh. Ia noh Thakur. Tang ba peit ioh phi ruma ho khun. Nga ngam tip. (Ia leit Jamindar bad Thakur)

Jan : Shish, ka shu long kam kai! Imat ngam lap shuh mo ia i Jani, haduh katne ngan long. In shu thok na madan ha madan. Em, lashai ngan leit wad biang. Tang shu khie baroh shisngi ngan leit wad biang ha ban da shem. Ngam shem ruh ngam suk. (Sdang ban thiah halor shuki). Hai-re-hai, Jani, Jani, balei phi thok, sha? Jani, Jani, phi tip mo nga wad ia phi? Haire, Jani-Jani-Jani .... (Jani sdang ban thie shisien arsien). Jani, Jani, ale seh (Jani wan hajan da kaba ong, "balei phi thiah hangne, Jan?) (Jan peit lyngngoh, sdang ban ktah bad pynheh ia ka sharak, lynñiar artat). Wew! ko papa. kloi, balei kumne? Ko Pa, kloi, Wow! kloi.

Kpa bad Thakur wan.

Thakur : What wrong, Joe-Hallo-what wrong, Joe?

Jamindar: Wa, balei me lynñiar? Ngam pat la ong, ioh me ruma, khie thiah noh?

Jan : Em, ap shuwa: Phi iohi briew hangne? Nga te nga iohi kato kam dei ka briew.

Thakur: Yes, she is - long Miss Jani, newly arrived.

Jan : (Ieng) O Hellow Jani, how do you do! (Ai ka kti bad ka Jani ruh ka ai).

Jamindar : Aw! ba nang kren ma ki! Khie, Jani ma phi, thiah noh. Me ruh thiah noh. (Jani leit).

Jan : Papa, nga thngan ja! ei ban leit khat?

Thakur: Me khat. Now .... Jani, do please khat ia u.

Jamindar : Shut up! Ym donkam. Haba me kwah bam, khie leit bam hi. Naduh hynne phi ong, 'Ngam ju thngan ja'. Mynta pat, phi khie thngan balei? Khie me Thakur, me ruh wat stad. Kat kaba dang iakhie, ngan wan, ngan sei shabar. (Leit artat Jamindar bad Thakur).

Jan : La jop i papa bad u Thakur thiaw ia nga. Nga dang tharai bieij ia uto u A.R.P. Phi iohi u batai ia kaba dei? Ngan thiah noh. Ngin sa iapeit lashai mynstep (Leit). Goodnight Papa - (Na wings Goodnight son, goodnight Thakur, good night boy-sleep tight and pleasant dreams. Goodnight sweet Jani - Goodnight, dream of me).

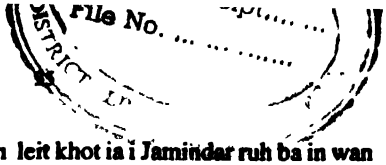
SCENE 6

ÏING U JAN

(Pynbeit mynstep)

Khie u Jan, wan ka Jani da jingrwai "Khie noh seh Bnai" bad ka sha ha ka Tray. Sa u Thakur, hadien u Jamindar.

Jan : Sngewbha phi, ieng hangto. (Jani ieng). Phi mut ban leit shano?

Jani : Em, nga mut ban leit khot ia i Jamindar ruh ba in wan dih sha noh.

Jan : O, em, kam ju dei kumta ka rukom. I Papa i kham sngewbha ban dih sha step ynda la tied khatwei baje. Dang katta im pat treh. Ale, shong hangne. (Jani wan shong, theh ka sha artat tang ia u Jan bad ai - u Jan pat theh bad ai ia ka Jani).

Jani : Wa, balei phi da theh sha ia nga? Nga thmu ia i Jamindar kato kawei ka pela.

Jan : Em, Ym ju dei kumta. Ka rukom ka dei kumne. Ki dei ban iadih lang bad haba phi theh kumto ruh, nga ruh nga dei ban theh kylliang ia phi. Dih kloi phi, namar ba nga kyrkieh.

Jani : Phi Kyrkieh, phin leit shano?

Jan : Ngin ialeit kai step keiñ. Wa, imat phim tip mo ia ka rukom?

Jani : Em phi, ngam treh leit khlem da ioh hukum na i Jamindar.

Jan: Jani, sngewbha phi shim ki juti. (Leit bad wallam). Phin sngewbha pynphong. (Pynphong). Sngewbha shim ka coat bad ka tupia. (Leit & wallam). Sngewbha da pynphong phi! (Pynphong).

Jani : Sngewbha phi ong, ong tang shisien ong baroh ba ngan kham suk.

Jan : To, to, seh. Phim lah rah, te, shisien rah. Khie leit shim ka iit peit ngan peit. (Leit bad wailam). Sngewbha phi, bat ngan peit. (Pynbat).

Jani : Katto la biang sahep? To khie leit noh.

Jan : Em, katto kam pat ia dep, katkum ka jingshah thok jong nga ha phi, kong Jani. Khie leit shim ka over coat. (Leit & Wallam). Ia rah, ngin ialeit noh keiñ, ia. (Jani ieng la ka ieng).

Jani : Shano ngin ialeit? Phi mut ngan ialeit kai lang bad phi, seh mo? Khie, ngam leit. Ynda wad i Jamindar, ngan leh kumno?

Jan : Wa, in leh aiu ita i papa ia phi? Phi, te kaba la bieij sah sat! Phim tip kum ka rukom, bad trei ia la ka kam. Ia phi, phi dei ban leit.

Jani : Ngam leit, ngam leit, nga ong.

Jan : To Thakur, to ia ale (Thakur wan)

Thakur : Why, balei?

Jan : Shim ia batai hi ma me (Ai kti). Haba nga ong ba ia ngin ia leit kai noh.

Thakur : Oh! I see. Peit shane, kong Jani, phi dei ban leit synran ia une u khynnah man ka step, haba u leit iaidkai ba un ioh Fresh air, namar u lah ruh ban jah biang, phi iohi? U Jamindar u lah ban pynshitom ruh ia ngi. Kata ka dei ka hukum jong u ha nga **through** ia phi, **every morning you must go**. Hynrei un **got angry** bitar ia nga, khamtam ia phi. Khie, khie, ialeit. Un lap katta, un pyniap artat Khie, ngan sa ong ma nga phi lah ialeit dang saw ka bneng.

Jani: To, ia, kata, ngan leit.

Jan: Phi la biang katta? Ia noh, rah bad kato ka overcoat. Ngi kham ia iaid stet. (Leit lang noh).

Thakur : Ka mat iadep shato! Thok la ka thok kumto plak plak.

Ynda jia ba bitar u Jamindar, ngan ong, ngam tip elei ma nga (Poi Jamindar)

Jamindar Ai sha noh me! Balei mem ia wan kyrsiew? La sngi ym dei? (Thakur leit shim bad wan ai um dih & kan hab ka screen Lynti).

SCENE - 7
KHLAW

(Poi u Jan & Jani bad ka jingrah overcoat)

Ian : Wew! nga kwah doh. I marmlien than eh Ei, kloi seh Kloi iaid stet bran bran.

Jani : Ani! nga thait Ngam lah iaid stet shuh, sa ba ka khia kane ka overcoat. Sngewbha seh, iaid suki.

Jan : Mab noh seh! Phim tip la jia aiu ia nga ba nga shah thok bad shah iaid ar sngi ar miet lynter

Jani Mab noh seh! Phim tip la jia aiu ia nga, ba nga sa thok ia phi?

Jan · Phi la pan mab, to ñiuma, wallam, ngan rah noh hi, tangba ngin dang ialeit iaid shuh ne em? ha ban da poi ha katai ka them, ong

Jani: Ia, lada phin ialam suki suki Nga ikwah poi sat ia katai ka jaka

Jan : To, ia ngin ia iaid suki Ialam ma phi na khmat (Ialeit suki artat & u Jan un ai shi klat ka um ba kan dih).

Jani · Hm, sngewtngen jai, ia. (laid noh).

SCENE - 8

KHLAW

(Kin poi u Jan bad ka Jani)

Jan : Kumno phi sngew? nga tharai ka bha ba ngin iashong kai noh hangne khyndiat?

Jani : Haoid, nga kwah ban da peit kai hangne khyndiat. Ngam pat ju poi mynno mynno sha kane ka jaka. Dei kane kaba nyngkong, bad ka dei kaba ithiang tam.

Jan : Haoid. ba phin nym thok ia nga mynhakato mynta ka la dei kaba arsien, tangba phi kwah thok eh, phi sa duh ban iohi ia kane. Jani peit shane. Phi da kynmaw artat naduh mynta, ba kane kano kaba nga thmu ma nga ka long kaba itynnad bad bha kumne, phi ioh-sngew? Kat sha ba nga ialam, phi dei ban shu bud, shaniah bad koh- nguh, ym dei? Ioh phi sa babe ei.

Jani : Ym dei te ym dei balei? Dei. Lada ym dei ruh, ngam wan hi shaduh shane bad phi. Iohi ruh ngam iohi kat ia kine ki jingitynnat, tangba, tangba phi iohi, tangba.....

Jan : Tangba, tangba, tangba phi iohi kumno? Da ong shai. Shu tangba shi tangba.

Jani : Ngan ong keiñ, tangba yn shu shaniah kulmar, khlem jingsngewthuh ruh, ka ban shu shah phon, leit tip mano? Ne phi ong kumno ma phi, Jan?

Jan : Ma nga, nga ong, haoid, ka dei ba phin da pyrkhat bha ioh phi shah phon, lymda kumta yn shu jah hi na ïing ar sngi lai sngi? haduh ban da phah wad sa u kpa sa da u pulit? EW! phi te Jani, iba jrong sat ka jingpyrkhat! Phi lah ban ioh jingpyrkhat da kumno ban pynbiej ia u briew haduh ba un da klet sa ja ka ïing baroh?Peit ho, phi mlien eh tang ka thok. Un tim U Blei, phin shem jynjar kaba kham khraw. Mynta dang beh i kpasan, lashai

hadien leilei tip yn beh sa mano? ngam tip.

Jani : ' Yn beh sa tang ma phi keiñ, yn leit beh shuh mano pat?

Jan: Em phi, ban ma nga, te, ngam lah ban beh ia phi. Sa tang ba phin phet hi maphi.

Jani : Phi iohi, Jan, ka long kumne. Ban shem ia ka jingshisha, donkam ban da tynjuh kumto. U bym nud shuh ban jah tang shi sngi ar sngi ban wad te, kata u bym shym long uba shisha, bad uba kheiñ sa ia u pulit ban kem na ka bynta jong ka, um dei u jong ka

Jan : Tang katta, Jani, Jani, la biang. Haoid kaba dei, kata. Ma nga uba la wad shitom aiu sngi bad ha ki pulit ruh ba ki da kem, nga dei u jong ka, seh mo?

Jani : Haoid, u dei keiñ u jong ka, tangba ka pat seh ka dei ka jong uno?

Jan : Ka ka dei ka jong u pat keiñ. Ia noh, ngin ialeit noh sha ïing.

Jani : Sha ïing ngam pat sngew kwah leit. Nga nga dang kwah ban poi sha katai-tai ka them. Ia seh, Jan, ialam.

Jan : Ym huh (Leh salia).

Jani : Ia, seh, Jan! Peit shatai. Utai-tai u Bnai ruh u la mih. Peit seh!

Jan : Ym huh, nga thait. Ngin leit wad aiu? shaduh shatai ngam leit, ym huh.

Jani : Ia seh, ngin ialeit wad 'tiew dieng. Shatai ngi lah ban ioh u 'tiew-mat-iong, 'tiew lapongnai ruh, ba ngin dup rah tynrai sha ïing. Ia, seh.

Jan : Ym buh.

Jani : Shisha ym huh?

Jan : Hu-u, Ym-huh.

Jani : To ñiuma. (Rwai "Ialam" 7 BI Iá leit artat).

SCENE - 9

ÏING U JAN

(Mih u Thakur, sa u Jamindar, tadien u Jan & Jani).

Thakur: Shish, ka la ialeh ka bym ju oh ialeit kai, imat. Katta ruh kam iawan shuh. Naduh o ng step, te phi. Kumno ba kam iathngan ei? Haba tang ka jastep ruh kam pat iabam. Kaba la iashah kpoh thikna. Tangba ka la shu dei kumba ong ki tymmen ki kro haba iakynduh para baiasuk i jingmut ba la hap i nia ba iahap i jingieit, khlem bam ruh kdang. Tang ban ma nga, te, ew! ngan nai. Ban ong hi thngan, ngan nai bang nia, nai ieit, nai eiei ruh em. Shi phi, ban leit jia ba nga ia iaid kumto bad ki samla shane shatai, leit dei shet jyntah kha-basa, ne thang doh masi tyrkhong ki briew, beh sa ka lyer sha nga, sma huiñ? la shu ong beit, 'Next time Darling ngan da leit shuwa' Shi phi, ka burom jong nga ha pyrthei. O-ho-hep! utai sa u tymmen u la wan. Ngan phet noh shatai. Un sa kylli. Ngan ong, 'Ngam tip'. (Leit) Ngam tip, ngam tip. (Poi Jamindar).

Jamindar : Thakur, ale shane. (Thakur wan).

Thakur : Ngam tip, ngam tip, ngam tip eiei ruh ma nga. Peit ho. wat leit kynnoh. Ngam tip - I knew nothing.

Jamindar : O-ho-hep! me kren aiu mame? Mem tip men tip ia ei? nga kylli aiu ia me ba me ong. 'Ngam tip'? ha thaw iathuh.

Thakur : Ngam tip, ngam tip eiei. Khublei. I knew nothing, nga ong I say, do please .....

Jamindar : Thik une u briew u la bakla ka khlieh! Imat, um tip eiei shuh, shish. (Shim ka Phone ban phone noh sha ki pulit).

Thakur : Bilkul thik, ek-dom kharap, know nothing. Kushnai janta. Yin tip eiei ruh em - Ehe, map i shano kumto? Iano phi phone? Ia nga sein me? A ram bahut jalum ka bad.

Janindar : Wa. me julum ne mem julum ngan leit leh shuh kumno? Nga imat me la jur ka jingking ka khlieh, men sa lam bieij artat. Ngam banse ban khot noh da ki Police, ki mat sumar ma ki da u thri bad ka um. Hynrei te, eiei ruh mein tip shuh.

Thakur : Mako ma, da'ap shuwa. Ngam shym pat bieij hok. Sa' ai pulit ynda nga la dait briew. Ngam tip balei. Nga tip, nga tip iaei iaei baroh, but - hynrei **I mean to say** ba ngam tip janai, **not good you see, very bad**.

Jamindar : O, to ñiuma, ka bha kumta. Ha thaw khie leit me nang.

Thakur : Why not (Leit un khot biang, wan) What else, my dear Jamindar, ne anu pat phi dang don jingkylli? I am ready, but not police-men please!

Jamindar : Shano u Jan bad i Jani naduh dang step haduh katta por ngam iohi? shaei ki ialeit? Nga kwah ba men iathuh kloi shisyndon.

Thakur : Dei ia kata keiñ ba nga ong. ngam tip! Ia nga tip, long kumne. Kumno ngan leit batai ia ka jingleit jingwan jong ki briew haba ngam tip bna ha kano ka rukom ki leit bad ha kano ka rukom ki wan, kam long pop phi tharai? Waw. I Jamindar! balei sha phi pynlong blei

jubor ia nga? Jingjang phi la ong ban khot pulit ba nga la bieij, mynta pat **sadu ulta.**

Jamindar : Wat bun ktien, me, me lah ban dei u blei rit. Iathuh klol.

Thakur : Batai shuwa mynta ma phi ia nga. Phi da tip, te, ngan ong artat tang ma phi, bad ngan da la tip bniah shuwa ialade, ngan sa batai sa lorni ia kiwei pat ruh, kam long pop shuh.

Jamindar : Kylli, ngan batai aiu ia me? Me don hangne bad sngi bad miet, me tharai ngam tip? Khun ka bieij, nga la spel ia me.

Thakur : Very well, phim batai pat ruh ngam shah. Phi dei ban tip ki briew baroh ki ong ia nga, 'Me wan na U Blei' ba i mei i da kha ba men leit biang shata'. Hooid, kata nga la tip, tangba ngam tip bha pat, kumno nga wan nangta na ïing U Blei. Ki lynti kiba kumno, Ngam shym lah kynmaw, bad ngan leit shata ruh ngam tip lano bad kumno. Tip kaba riat ne madan? Phin sngewbha iathuh ia nga, Jamindar. Ba dei na kine ki daw, ba ngam lah ban tip bha shuwa ia lade. Ia ki briew ngam ju lorni ba long pop.

Jamindar : Khie me, katta ka jingkylli bieij ka bym lah ban long.

Thakur : Balei kam long? Haba kat ma nga u briew nga la long bad ka leit ruh kaba la thikna ngan leit; phi ruh phin leit. Dei sa tang ia ita i lynti i syngkien iba kumno ba ngin tip bad ia ka sngi.

Jamindar : Khie, me, iathuh shuwa ia kaba nga kylli ma nga. Kata ka bym lah long. Me, me la jan leit hi, to.

Thakur: Ka sngi ka tarik ka por bad ki lynti. O, sa daei ba ngan shong, da ka rel ne ka motor ne ioh kat da kaba mon?

(Poi Jan & Jani, shu ia ieng shadien u Jamindar)

Jamindar Ewl bad me te ym don balah nia U ban iasaid bad me, sa tang U Blei

Thakur Wa, nga dang kwah noh har-har te, ban da iashem shisien te la bha Shim kylli hi na uto u khun la jong, u ban batai u leit shaei bad u wan shaei, nè ngan pynkylli ma nga?

Jamindai leh, ngan kylli hi, ruh, ngà nang (Ka Jani dem lehraiñ kham jngai) Phi ialeit shaei, Jani bad u Jan, bad phi ioh hukum nangno? Haduh katta por phin ia wan poi?

Jan Papa, mab I Jani im tip eiei Ngi la shu ia thok ma nga bad u Thakur Ngi ong ba i dei ban leit iaidkai bad nga barabor (Thakur tap la ki khmat)

Jamindar O, pleng ba i sa said bym tip kumta, seb, mo i Thakur!

Jan Papa, nga kwah ban ong eiei (Leit ban shu pasiaw, u Thakur leit sngap tuh, ruh beh nawei leit na shawei)

Thakur Hana te, ba la iamon lang Phin shah? Bym shah (Jan beh ia u Thakur, un phet)

Jamindar Jani, kata phi la kohnguh hi da ka mon sngewbha phin shongkurim noh ia u Jan? Nga ruh nga sngewbha shibun eh Ale hangne

Jani Haoid, lada phi la sngewbha

Jamindar Thakur, ale shane (Iawan lang Thakur & Jan, bad Jan ialam noh Jani) Me men long u Manager ha kane ka Jingshongkurim u Jan Me dei ban kitkhia bha nadong shadong baroh, me kohnguh?

Thakur Very well Da kaba suk nga pyniaid, tangba sngewbha

ia ngin ia leit bam noh shuwa. (Ia leit).

ACT III

(Mih Thakur weibriew)

Thakur: Naduh lashai lashisngi bad ar sngi lai sngi lynter kan long ka jingkhawai sngewbha u Jamindar Sapono, na ka bynta ka jingshong kurim u khun jong u, u Jan bad ka Jani. Hei! wat iapynlehnohei. Ka dei ka kam bam kam dih, ym dei ka kam iap kam im (Leit noh), sa mih biang ..... (Mih u Thakur marwei).

Thakur : Shu kloi mynno, um. Sa iawan lashai mo, ba ngi la jer khun. U la ioh ksiew u Jamindar Sapono. Da iawan khnang mo! Kumto keiñ, dang kham step, ban iarap dung pujer artat.

SCENE - 1

ÏING U JAN

Mih ka Jani wanrah i khun ban pynthiah ha jingthiah rit. Wan sa u Jan, hadien Jamindar.

Jani : (Khot) Jan, Jan, ale. (Khublung iam)

Jan : Balei Jani? Bad balei u khun u iam kumta? Imat, phim shym ai kdang, ym dei?

Jani : Shuh phi, shu ym ai kdang ia la i khun eh, mo! Dei ba i samthiah keiñ, bieij.

Jan : O, nga ong katta u thngan keiñ ba u ang kumto! Peit, peit Jani u rkhie ia nga. Balei um khot papa haba u la peit ruh?

Jani : Sngap phi, uba kren bieij. Peit shane, ngan ong eiei, phin ngeit? Tang jingjang phi la wan. Ngan phah haei-re-haei. Ong?

Jan : Ha thaw iathuh shaei phin phah.

Jani : To khap ki khmat shuwa. (Jan khap Jani leit shim ka coat). Peit keiñ, phong mynta, phin leit iakynduh ia i Pasan ba in wankai shane, ban peit ia la u ksiew. Nga ngeit in wan. Katta, i la jem nud, tharai. I tang shu iohi lei-lei ia u ksiew, i la jemnud. Khie shu kylli ha ka ïing ka Madina. Phin lap hangta ia i. Kane ka briew ka bym long ka jingim. Phi da sumar, khie.

Jan : Ew! phi shalak sat Ngam leit tang marwei. la ialeit lang

Jani : Ba ka ïing ka briew ka bym long ban rung ma ngi ki kynthei, teh!

Jan : Wat stad. Ia; phi shu ap ha surok. Ngan leit tang ma nga.

Jani : O, i khun pat, ei ban ap kata? Long hi ban ieh dang kumne boiñ boiñ i bapli?

Jan : Kata, iehnoh. Nga ruh ngam leit. Ngin sa ialeit lang ynda heh u khun.

Jani : Shisha? Phim leit? Ngan khot?

Jan : Khot seh, iano phin khot? Phi tharai ngan tieng seh mo? Kata, te, ngam dei hi u kpa u khun, u Ther Singh, mo lih khun?

Jani : (Khot) Ko kthaw, to ale ko phi. inc i kpa u Ther Singh, i ong nga kwah ia kynduh. I ong hana, mar iadon khun ruh. (Thie Jamindar Sapono na wings).

Jamindar : Oi! Balei? Nga la wan, to!

Jani : Phin da wan, te kthaw, da wanrah bad u diengduh

shiah, ho!

Jan : Dit phi dit! ban leh aiu uta u diengduh? Ngan leit. Ap shuwa ia phi. (Leit u Jan, wan u Jamindar Sapono).

Jamindar : Balei? U pynthut ia phi? Shano u la phet?

Jani : I la leit phi. Nga phah leit wad ia i Pasan ba in wankai shane sha ngi.

Jamindar : Ka bha keiñ. I dei ban wan peit ia u ksiew. Kumno lih rangbah? (Shu iakohnguh).

SCENE - 2

ÏING KA MADINA

(Kumar rwai. Sa wan Madina & Shamarkhan, hadien wan u Jan Ka kiad pynaṇ lṇpa).

Madina : (Khot) Kumar, kumno, ym shym don ba wan visit hynne ka sngi?

Kumar: Em̀, ym shym don (Madina tem sitar Kumar rwai "Ud Sitar").

Shamarkhan: Khie wallam kawei ar tylli ki klat. (Leit Kumar wallam klat bad sa poi u Jan).

Jan : Don mano mano? Nga lah mọ ban rung?

Madina : Yes, please. Get in. (Rung Jan). O, ma phi? Nga sṙgeẁ kumba nga ithuh khmat? Phim dei u Jan, u khun u Jamindar Sapono?

Jan : Haoid.

Madina : Kata shoṇg, shong seh. Haba kumta, phi donkam ia nga seh mo? Phi wan wad kumne.

Jan : Em, ngam shym wan wad ia phi; hynrei nga donkam pat ia ki kthaw Suraiji, namar ba i khun jong i, iba dei i briew jong nga, i phah donkam. Kumta lada i don ha iing, nga kwah ban iakynduh ia i.

Madina : Yiew eh phi i kthaw Suraiji jong phi i la mih nangne mynta la bun bnai. Tip la katno bnai kumto, Baba?

Shamarkhan La jan dap shisnem u la mih u to u khun ka nongpynjot, u mrad. Ade wew! nga triem ban kynmaw ia u.

Madina : Haoid keiñ phi, uba la leh sat. U shoh u dat man ka sngi. U leit iakhalai ruh man ka sngi ka miet haduh ba u la byndi katba u don. U pynsaja sat ia nga. U pan pisa bad sngi bad miet. **Kumar, will you please bring one glass?** (Kumar wallam).

Shamarkhan Iñat um poi shuh sha iing. Thik la pyniap ki briew, namar ba u ia leh than ia ki briew. U iakynduh bad ki ba eh. Ki ia tied-iap, thik. (Ai kiad ia u Jan)

Jan : Phi ai ia nga kato, ngam ju dih.

Madina: Ka bha, phi Jan. Wat ju mad ia kane ka bym bha. Nga ruh phin tip ka bym ju ktah ia kane. U hikai uto u Suraiji. La ngam treh dih u shoh. Man ka sngi u leh kumta, haduh ba mynta ngam lah shuh ban pyllait. Wallam ka sha, Kumar in dih? (Kumar leit & Wallam). Kylli ha i Baba bad u Kumar seh, phin tip ia ki jingshah leh than jong nga. Shish phi, nga lait na u Suraiji kumba lait ksuid.

Jan : Phi ong kumta ! Ngam ju tip ba i long iba kumta.

Madina : Wat leit sngew eiei ho, ngin ia dih da kane. Phi dih da ka sha. (Theh, ai bad wieh da ka kti kamon).

Jan : Ia dih, keiñ, wa, yn lei?

Madina : Shisha ka baiaskob mynta ka miet kaba itynnat sat phi ki ong. Ia seh, Bah Jan ia leit on, Kynthei briew marwei te, phi sngewieh-raiñ. Ia seh (Ym pat dih Jan).

Jan : Nga ngam lait phi, sa ba kim ia-shait bha ha ïing artat. Ieh ngin sa ialeit pat. (Dih ka sha kynsan). Ngan leit noh shuwa, phi ho! to ho! (Ieng ha ban leit noh artat).

Madina : O, ap shuwa seh Bah Jan. Balei phim pat dih ka sha? Da dih seh! (Peit artat ia ka pela).

Jan: Nga la dih, teh! to ho!

Madina : Kata phim leit? Yiew eh phi! Tang khatwei shiteng la wai ruh. Ia seh.

Jan : I don ine i Baba jong phi. Im leit on balei ka?

Shamarkhan :Ma nga ngam kwah shuh ban leit byrngia kai ia kito ki kam kai baroh. Khie leit ma phi, seh Jan.

Jan : Ma nga! Em, em, ngan leit noh shuwa. (Leit suki klet ka tupia. Madina shim pynai bad phong, ktah na ka tmoh)

Madina : Balei phi sarong than? Khie phi. (Jan leit).

Shamarkhan : U la dih ne em, ne phi khlem wieh eiei?

Madina : Wa, ngan shu pyllait ei kat ia uto, em. Ngam wieh kum ia uto kat ha kato ka chance ? Ngan wieh pat iano? U la nang wan on sat!

Shamarkhan : Katto, tang shiteng lynti u dei ban wanphai; hynrei ym katta, eit ia nga na ka khlieh. Tip un eh haduh katno!

Madina : Katta mynta ka miet ka Madina bad u Jan sha Baiaskob.

Shamarkha : Haoid, khlem artatien. Shu khreh beit. (Tem kan shad). I shu ngat ei na madan ha madan, i lok.

Madina : Kan sa kynting kai ka Madina ia i spah u Jamindar Sapono (Shad ba un poi u Jan hamar bakut). wa, i Jan phi klet aiu pat, ne balei?

Jan : Nga klet ia phi, Madina. Ia ngin ia leit mynta sha Baiaskop, nga kwah. Nga sahnud ia phi, ngam tip balei tang shiteng lynti nga la wan phai. Ia noh.

Madina : Bad nga? Phi la bha sat! You're a lovely boy ! Shu mad seh khyndiat, (Jan mad). Ia noh kein. (Ialeit artat.) Goodnight Baba.

Shamarkhan : U la kut keiñ katto! Ynda lei shuh! Shibit ka miet u da kynmaw ïing ne ym kynmaw shuh! Ha ka Madina na Baiaskob, tip shaei pat kan rong! Sa ban shad tymblong ito i tnga Jani bad i Jamindar Sapono. (Dih leit noh).

SCENE - 3

ÏING U JAN

(Don Jani & khun rit ha la i palong, sa mih Jamindar, poi Thakur hadien eh Jan).

Jan rwai, "Baieit la shiteng synnia"

Jani : Wa, balei kumne i Jan im man poi satia? Tang ka ja ruh im pat bam. Tip imat i ap ba im don ha ïing, thik. (mih Jamindar).

Jamindar : La khatar baje la lah, u Jan um pat poi? Balei u slem?

Jani : Em, tip seh ngan ong balei! Imat i da ap.

Jamindar : U Thakur pat shano kumne?

ani : U Thakur u leit peit kai baiaskop.

Jamindar : U Thakur u leit baiaskop! Ew, ka shang bad uto te ym pat don. Ngan don sha kamra la jong. U tang shu wan u Jan, sa khot ho! Ngan da leit shuwa. (Leit poi u Thakur).

Thakur : Shano, shano u Jamindar? Waw ko Blei. Ngan iathuh ia u Jan, ngan iathuh ia u Jan, ngan iathuh, shano! u la thiah?

Jani : Balei? Balei? Ap shuwa, iathuh shuwa ha nga.

Thakur : Nga wan baiaskob myntan; nga iohi ia u Jan bad ka Madina tang ar ngut. Ka mut aiu kato bad ka dakaid? U Jan ruh u la dih kiad, nga ithuh.

Jani : Kata ka bym lah ban long. I Jan in nym long kumta Lehse phi bakla, ioh dei badno badno?

Thakur : Bakla ioh dei badno badno? Ei ban bakla? Ngan bakla ma nga ia u Jan? Kata kaba lah ban long? Shuh ngan leit iathuh sha u Jamindar.

Jani : Mab Thakur! Wat pat leit iathuh. Balei in ialeit shata bad ka? Ngan da kren shuwa manga.

Thakur : Balei u ialeit, te, phim la tip hi? Haba bad ka dakaid, ngan batai aiu shuh ia phi? Ka kiad ruh u la dih. Balei u leit long kumne, nga lyngngoh! U ksuid aiu u la rung ha u, ngam tip! Ngan da leit bamja. Tang ka ja ruh ngam thngan shuh. (Leit Thakur. Jani dem iam, rwai "Baieit la shiteng synnia." 14wh. Poi u Jan).

Jani: Balei Jan kumne?

Jan: Balei, pha balei, ngan lei? Pha pat balei pha ioh thiah, imat? Nga la ieng hangne shikynta, pham iohi?

Jani: Wat kren kumta. Nga shu dem kai; nga dang pyrkhat ia phi, ba la miet. Kumno phi iashem ia i Pasan? I ong

kumno? I long kumno?

Jan U, u Pasan u long kumno! u la long pa-hynnew sha bneng, tharai Haei ngan leit wad ia u? Haei-haei ruh ym lap

Jani Jan, ngam 'ju iohsngew na phi kum kita ki jait ktien ba phi kren. balei, imat phi la dih kiad bad buaid? Balei phi dih, Jan?

Jan Nga mat dih, pha ong Nga dih ka pisa jong pha? Ym dih u shynrang, ei ban dih?

Jani Kren katba phi mon Katba phi ong ruh kaba dei suda Sngewbha iathuh hok seh Jan? balei phi leit bad ka Madina sha baiaskob? Phim lehraiñ? phim kheiñ ia ka burom? Phim ieit ia nga bad ia la i khun?

Jan Haoid, nga leit bad ka Madina sha baiaskob Ka dei ka mon jong nga Ngan kheiñ ia ka burom jongno? Ngan ieit iano? Nga ieit khun ma nga? Ieit ma pha kaba kha. Ia pha ruh ngan ieit lei? Pha lah ban leit noh, kumne. (Jani dem iam, Jan leit thiah)

Jani Balei sha Jan, phi shu kren than ia nga! Nga leh aiu? (Iam) Kumei kumne Blei ia nga? (Jani dem iam, poi biang u Jamindar)

Jamindar Wa, balei phi iam? Kaei ka daw? Iathuh ia nga balei, u Jan um poi?

Jani Em, i lah poi lah slem.

Jamindar Te, balei phi iam? U mai ne u shoh?

Jani: Em, im shym shoh I Jan i khlem leh eiei Nga iam ba im lap shuh ia i pasan ba i la wan wad

Jamindar: O, balei um lap? U dei ban leit wad haduh ba un da shem. Wat ju iam shuh. Un sa leit wad haduh ba un da shem. Khot ia u, ngan ong ba un da wad bha. Nga da pynlut da ka pisa ruh kam pher eiei, ba phin sngewbha ma phi. Khot ia u Jan.

Jani: Em, iehnoh i la thiah, ba i la shoh baiong khlieh. Ka bha ban nym pynkhih. I la iohthiah pynbar

Jamindar: To ñiuma; hynrei ngan kyrsiew ia u. Phi, khie thiah noh; nga ruh ngan thiah noh. Wat ju iam shuh, ho? (Leit Jamindar, sa mih biang Jan).

Jan: Ei Jani, shano kito ki tyngka jong nga sanspah ba nga buh ha syngkhlieh? Ngam lap. Phan ai mynta.

Jani: Ki don (wallam). Kine shim. Phin leh aiu pisa shimiet shimiet? Ia bam noh shuwa da ka ja.

Jan: Ngam kwah ja, phan khat ma pha. Nga don hi ka ïing ba ngan leit bamja. Mynta ngan leit. Pham bit ban kren shikyntien ruh, mynta dang ar baje. (Thap leit Jan, bat Jani).

Jani: Ieh seh Jan. Ynnai leit, lah miet. Phin leit wad iano: Ngan bat na ki kjat. Ngan pynbiang ia phi katba phi kwah.

Jan: Phan pynbiang ma pha? Phan pynbiang iaei? Shuh wat bat. Ngan leit kat sha ba nga mon.

Jani: Ieh seh. Shong seh. (Bat iam).

Jan: Nga ong shuh! (Khynñiat, phet artat, ka Jani iam lympat)

SCENE-4

ÏING KA MADINA

(Don Madina khan kot, Kumar tem rwai "Esa kmet ko" Shamarkhan, sa wan Noren, Does, hadien u Jan).

Noren & Does: Don mano? Ngi lah ban rung?

Madina: Haoid. Mano? Rung da kaba suk. (Rung Noren). Wa, nga dang tharai i Jan. Yiew eh, da ma phi.

Noren: Balei Madina, phi yiew eh? Rung ma ngi sma iwkhong ne balei?

Does: Hynrei mynta ka sngi, te, mo Noren, la ngim pat long Jan **number one**, ngi la long **number two** bad nga pat u Jan **number three**. Ka pom sawkynda aiu phi hynne ka miet, ban da thied shiruh kynthei ruh la ioh.

Noren: Haoid, kumba kren sat, sa ba ka tat artat. Tangba nga hi te ngam kwah. Da don ba ai tang ka dih bad ban iakhalai, te, nga kloi.

Madina: Khie ialeit noh phi. Phi wan iakren sat iano? Balei phi tharai tat eh ia nga? Ba ngan da kwah iaiaid snohkti hi ma nga kum bad phi baroh, tang san minit, lashai phin ialeit pynshad bseiñ ha iew lane mar kawei ka tin khaw, hangtai ha mawjyngkieng Police bazar, salam babu, salam sahep. Phi wat sarong. Katba u Jan u dang kiew ha iing ka Madina, maphi baroh te shu ia iaid kyrjaw kyrpong ïing kum ki ksew synrai.

Shamarkhan: Da me ia sngew khriat, shu iadem kai shato sha khrum baroh, sa shu ia jlew de teng-teng.

Does: Bare klat pata; kjap kat uba don u laiphew jait, leit u Metor, leit u Shamar ne u Kuli; kjup kat uba don ka nar,

katta phi wan sarong! Shish eh! dang kordor ka sem metor theli ñiut ka Municipal harud surok.

Noren: Em me, dit. Ine i dei i puri. I puri aiu me tip? I puri wah Umsohsun keiñ me, iba bam lut ia ki khleiñ ka sor baroh, ki um ahor ahar na kyrpong ïing, na nur paiñkhana ki tuid sha i.

Does: O, kata ba leit slap kynsan ha kine ki sngi, me iohi la sngew khuid phar! i sngew la khuid, me ong. Im tip; la leit u slap, i la iwli biang.

Madina: Khie me, to ialeit noh. Me wan kren sat ruh ym don ba treh. Men khroh, ruh ym don ba treh. Wat wan iakren baheh. Nga imat tang ka lut shaina suda san tyngka shi ser. Shane ym long no chance. Khie sha ki Bhuttia.

Shamarkhan: Lada me dang sngew sarong ba me la don tyngka eh ruh, to mynta ngin shu iakhalai. U bym don u bym nud ruh u ksew! Sei lada me ianud.

Noren: Why not, dei kumta keiñ. To ngin ia sdang noh. Ngi dang kwah eh ruh har har. Khie shim u sbai.

Does: Hooid. Ei Madina, phi lah ban thong da une u Baba jong phi shuwa ruh Rs. 50/- ia u, yn shah.

Shamarkhan :Khie me, khun ka ksew! Lap eit khluid, me ang? Shong bad nga. Pynbiang tang ka um ha u luta ba ngan leit paiñkhana. Ngan ai ei ka bam.

Noren: To, to, iasngap noh. Khie wallam shuwa ka kiad bad ka doh.

Madina: Kumar, wallam u sbai, ka kiad bad jyntah; tangba peit shane, sanphew shaneng dei ban thong. (Kumar wallam, leit tem artat).

Does Haoid, thong double, kat dang bam nang thong double ruh dei ban shah

(Ia sdang ban khalai, dih, lap u Jan hamar ba pom U Does)

Jan Phi ialeh aiu kumne? (Sangeh baroh)

Madina Darling, balei phi jah slem katta? Ngi iakhal ii Ki wan sarong eh kine (Pyndih kiad artat) Phi ruh ialeh seh, ngan shong noh ma nga

Jan Ngam shym rah tyngka eh shibun Ia phi pat daei?

Madina Ialeh la ka ialeh, seh, katba phi wanrah Da duh te sa leit shim da kawei Balei ha ing ym don shuh? Shish, phi Darling, ym dei ma phi u khun u Jamindar Sapono?

Jan To, ngan ialeh ma nga ruh mynta Wat leit iasngew eiei ho lok!

Noren Wa, yn lei phi Bah Jan

Does To, to seh, sdang noh, tang ba da kaba shai

(La sdang biang, ka Madina ieng hadien u Jan, un iohlut u Does)

Jan Nga la duh lut, ym don shuh

Noren Ia noh, Does, ki la lut

Madina Wa,balei phin ialeit! I Jan in leit shim biang Khie seh Jan, ki ia sarong than eh

Jan Kin ap? Shuh kata Ngan leit jing jang (Leit Jan, pasiaw Noren ia u Does)

Noren Ia noh Does, ym donkam ban ia ap Ia

Does: Haoid, ia noh.

Shamarkhan. Balei men ialeit, haba ong ap. U dang leit shim sha ïing.

Noren: Ei ban lah ap ia me? Tip uba wan lano? Mynta la ar baje. Ia noh.

Madina: Ia kaba phi dang tieng, to khie leit noh, kynrad khie.

Does: Ngin sa wan pat lashai.

Shamarkhan :Haoid. khie, ka bym wan lashai ruh ka ksew pat, ngan ong.

Does: Iano pha ong ksew, Shamarkhan? (Thap iashoh, Noren bat ia u Does, Madina ia u Shamarkhan).

Noren: Ia noh, ia noh. U mat ong. Ia noh.

Does: Shuh, ngan da ong shikyntien. Ei Madina, la pham don pisa shuh, balei pham thong da uto u Shamarkhan. Ngan pom, ngan buh mraw. (Thap iashoh biang. Madina bad Kumar tan noh ia u Does).

Does : Ka riam sadhu leh pukir. U sadhu u ju sei tari? U ju iakhalai? (Ia leit noh artat).

SCENE - 5

MYNMIET

(Poi u Jan da jingbuaid, lap u Noren & Does).

Noren: Are ! i Bah Jan, phi dang hangne?

Does: Ew! ban leit ap ia phi, phin leit shim tyngka te, la lap ba shai!

Jan: Nga la buaid palat me. Katno baje la don?

Noren Mynta la lai baje (Ai sikret & kynthah)

Does Kumno katta dang ioh ja ioh jhur shuh Jan ? Ka ing ei ban plie?

Jan A! ki khynnah bieij! Ka Jani, me tip, katta ka dang peit ka ap ia nga Kam lah ban thiah, katba ngam pat poi ma nga, me tip ?

Noren Shish! phi ioh kum kata ka briew, ruh, phi dang kwah pat ban leit kum ha ing kato ka Madina myntan, kumno phi!

Jan Wat leit kren me kumta ia ka Madina Ka Madina ka dei ka puri blei ha ki khmat jong nga Katba ka ang ha pyrthei, ngan ai ia ka Ia kato ka Jani, nga ieit me ong, mynnyngkong, hynrei naduh ba nga iohi ia ka Madina nga isih ia ka Jani kum ka eit Ngan beh noh, te me ia ka

Does To, hooid phi Ia noh ngin leit pynon Tang hapoh ing te ynnai rung phi, ho Noren ioh budnam lang Ew phi, Jan! ba phin beh khlem daw kum ia kata ka lok ka ban ap janmiet ia phi haduh ar lai baje mynstep U Blei te, U la takor lyndet shlak

(Ialam, leit lang)

SCENE - 6

IING U JAN

(Don Jani bad i khun Rwai, "baieit la shiteng synñia "

(Mih Jamindar & Thakur, hadien u Jan)

Jamindar Jani, phim lah ban iathuh ha nga? Balei phi shu iam kumne man ka miet man ka sngi? Phi dei ban iathuh mynta Kam dei ba phi iam na ka bynta i Kpasan, nga sngewthuh Iathuh u Jan u pynshitom jingmut aiu ia phi Iathuh, um ju poi thikna ym dei sha ing? U poi ruh ynda miet da miet! Khie khot ia u shisyndon Ngan

pynbeit ia u. Khie khot Jani.

Jani: Em, phi kthaw. I Jan im ju leh eiei ia nga. Im ju pynshitom jingmut eiei ia nga. I la poi la dang shai

Thakur : Wat len, Jani. Iathuh shisyndon. balei phin iada kumta?

Jamindar: Khie kyrsiew mame ia u. Kam khie, theh da ka um (Thakur leit).

Jani: Ieh Thakur, mab. (Dem iam).

Jamindar: U dei ban iathuh u Jan. Lymda u batai sa ma u, te ngan ong pat kumno, Thakur? (Thakur wan).

Thakur : Um don, um pat wan.

Jamindar: Katta por um don? Katno por u wan? Balei Jani phi len bad iada?

Thakur: Man ka miet kumne, ioh phi ong kumno kumno, tangba im iathuh, hi. (Leit noh Thakur).

Jamindar: Ani wew! ani wew! (Bat la ka khlieh). Haduh katne u leh, phi len? Phim sngewjynjar ialade? (Poi u Jan) Me wan shaei katta bad kaei kane?

Jan: Kum-ei! balei? Nga leh aiu? (Jani shim kum ka rukom, pynloit coat).

Jamindar: Me ong me leh aiu? Khlem jinglehraiñ me jubab ia nga u kpa bad ka buaid? Naduh mynno me la dih kiad?

Jan: Naduh ba phi phah hikai ha kane ka pyrsa kurim jong phi.

Jamindar: Kren ruh me la nud sat! Peit ioh me pyut kato ka ktien! Mynta me poi iing katta, pat, ei ba hikai ia me? Ne don iing da kawei?

Jan Haoid, nga don ıing da kawei Nga wan thıah shata keiñ, balei?

Jani · Jan, ıaleit bam noh da ka ja Ia seh, Jan, bam ja

Jan Ka ja aiu kata' bam bam ja, phan khat ja ma pha ıa nga, bym treh (Mih Thakur)

Thakur : Haoid, u dang bang eh ka ja ka Madina Ieh ngin sa ıapeit kai katno sngi in bang (Leit)

Jamindar Ka Madina aiu kata me leit ithuh?

Jan : Ka pyrsa kurim thymmai jong phi. Phin beh noh shisyndoh ıa kane ka Jani Ngam lah peit, bad ngan wallam noh ıa ka Madina hangne

Jamindar· Phan wallam ıa ita i tnga khusbi jongpha hangne, pham lah La ngam siat kumba siat ksew, te, ngam pat dei u Jamindar Sapono. Ia i Jani ruh men kynmaw bha, ba mem lah ban kren shikyntien ruh Me wan beh ıing, me don ıing haei ? Me wan thaw mame kane ka ıing, ne me dei u kpa jong nga? Me dei tang u khun eit bam-ei

Jan. Phi haduh katta khun eit, nga ruh ia phi kad eit, tangba sam noh ıa ka spah ba dei hok ka jong nga. Nga ban leit shong noh bad kaba nga mon. Sam noh.

Jamindar: Sam spah noh? Pha wan buh wan kamai mynno? Nud pha la nud sat ban ang Pha don tang shi pisa ne! Ban ıa ba phan ıabam mapha bad ita i pyrsa iwjit, i Madina ne shanduwa,ka bha ba ngan ai ia ki nongkhrong, ngan dang ioh hok Ngan leit thiah noh shuwa. Ani Blei! Uei ba la rung ha ka dohnud une? U wan bit iano? Ngam tip shuh

Jan : Bit ia phi keiñ u kpa uba kha. Balei yn bit iano?

Jamindar: Sngap, wat ong shuh, ioh nga sei shabar, nga siat ksew

Ka ktien jong me mynta, dang iwbih ka paiñkhana. Me tang shu wan shuh kum ha kane ka rukom, bha ba mem wan shuh. Shong duh noh shata sha ba me mon. Mem lah shuh ban pynshitom ia i Jani barabor. Khie, phi thei, thiah noh. Wat ju pynsngewsih ialade. Ia phi, katba phi ang ha ka pyrthei, kaba nga lah ban ai, tangba phin sngewbha. (Leit Jamindar)

Jan: Ew! Un pynhun tang ia kane ka ioh hok,na ka bynta kane ba u la ieit eh, u sa kren sat sa ia nga baroh, phan kynmaw bha ma pha.

Jani : Jan, wat leit kren kumta. Ym don ba lah pynsngewbha ia nga lait tang ma phi. Ha ka spah ngam lah ban im sngewbha, bad kam lah ban pyntngen ia ka dohnud bad ki ummat ba jaw.

Jan : Te, pha shong lei hangne pat mynta?

Jani : Nga shong hangne ban shakri ia phi bad ba nga ieit ia phi.

Jan : Kam myntoi ba phan shakri bad ieit haba nga ngam don shuh. Bha ba pha leit noh shisyndon.

Jani : Wat kren kumta, seh Jan. Shano ngan leit? Ym don lad don lynti ia nga. Daei ngan bsa ia ine i khun? Da pyrkhat seh Jan. Phim isynei ngan shu iap ei? Nga kloi ban pan mab. Kaei kaba nga la leh bakla ba phi sngewsih kthang ia nga haduh katne.

Jan: Pha don lad rie pham don lad, ngam isynei iano iano. Pha rah la khun la kti kat sha ba pha mon. (Iam Jani) Phan sei ki tyngka. Shano baroh? Khie wallam.

Jani: Ha nga ym don tyngka eiei shuh, baroh nga la ai haphi.

Jan : ' Balei i pa im shym ai tyngka ha pha mynta ka taiew?

Jani : Em,im shym pat ai. Lehse lashai, te, i la ai. Sa shim la shai. la thiah noh.

Jan : Ngan leh aiu lashai? Lashai ngam donkam shuh. Nga kwah mynta hi ka miet . Phan leh kumno?

Jani : Nga don kine ki khadu ba dang ai i kthaw. Shim lada phi donkam (Loit ai).

Jan: Ew! Kaei kaei de u la thaw ia pha? U lah ban thaw ksiar tang ia pha barabor. Ai shuh. Tang kine sanspah, ruh, ym pat don ba treh thied.

Jani: Une ruh u kynjri ba i ai i kthaw, ngan ai lada phi kwah.

Jan: Wa, ai keiñ pha, ai. Ew! pleng ban ia nga u khun ruh u ieit ia kane.

Jani: (Loit ai - Jan shim). Shim Jan, ngam kwah ban deng eiei ruh. Ka ksiar ka rupa kam lah ban pynsngewbha ia nga. Ai ia nga ka ja bad phin don ryngkat bad nga, nga suk hi haei haei ruh.

Jan: Ngam shong. Nga la leit. Pha peit hi la i khun. Sngewbha ei. (Leit artat Jan).

Jani: Jan, Jan, wat leit seh (Dem iam - Rwai "Da ap seh Jan" 8Bl).

SCENE -7

LYNTI

(Iakynduh u Jan bad ka Madina & Shamarkhan)

Madina: Jan Darling, wew! nga la her mynsiem.

Jan: Balei? Shano Phin leit?

Madina: Ngi wan ia ap ia phi keiñ. Ngi ong ba ioh phi wanrah pisa tyngka, te, ioh lute ki briew keiñ, sa ba phi la kham buaid. Phi wanrah aiu?

Jan: Nga wanrah kine. Shim ia phi. (Ai ki khadu bad u kynjri).

Madina: You lovely boy, ia noh. Baba, btin bha. (Ialeit noh).

ACT IV

Mih Thakur marwei.

Thakur : Balei phi, kat shaba nga leit phah peit ia u Jan, ki ong u ngat jadu; hynrei pat balei keiñ kim lah ban law? La leh kumno kumno ruh, ym lah! Ngan da bitar ma nga ia ito i Madina & Shamarkhan ngan shu leit beit. Hoit shi borti da i eit ngan theh na i khlieh, phan jah kwah artat ka bat jadu. To ho, ngan leh shisha, te phi. Sa peit Shisha ngan theh. (Leit noh artat).

SCENE - I
ÏING U JAN

(Don Jani bad i khun, leit da jingrwai. Sa wan u Jamindar khreh shabi, sa u Thakur, Jan biang).

Jamindar: Jani, ñiad ki ummat. Wan hangne. Ia u Jan katto ngam shaniah shuh bad ngan nym suk shuh ia u katba u dang pynsngewsih ia phi. Kumba u la shimti ia phi da mon sngewbha ha khmat jong nga bad mynta pat kumne u leh, U Blei Un sa tim iaï u bad lada um kohnguh ia kaba nga ong, u dei ban mih noh na kane ka ïing jong nga. Im suk tang maphi bad une u ksiew jong nga.

Jani : Ngam lah phi kthaw ban im suk khlem i Jan. Ngam lah ban peit ba phin beh ia i na ïing. Mab seh wat beh ia i. U Blei hi un sa sneng bad pynkylla ia i, kumba nga ju iai duwai ha U man ka sngi ka miet.

Jamindar To kata, katba phi ong ma phi, ngan ngeit ngan nym beh ia u na iing, tangba ngan nym ai pisa tyngka shuh ia u katto Ka spah ka phew kaba don ha iing bad shabar baroh nga la thoh ha u ksiew bad ha phi Ym don mano mano ba lah ban ioh Lada jia ba nga iap ruh, shim une u shabi ruh, phi lah ban plie ban shim katba phi mon Leh sngewbha Pynlut katba phi lah Ym don ba lah ban khang ia phi Phi iohsngew thei?

Jani Ñiuma, kthaw, lada ka lah ban long da ka spah ne ka ngap ban dih kan jah ka jingkthang, hynrei ngam ngeit (Shim ia u shabi)

Jamindar A! ha ki ktien ka riewblei U Blei Un sa kheiñdor ia ki ummat jong phi ha kawei ka sngi (Leit bat ka khlieh) kin sa long mawkordor

Poi Thakur

Thakur Jani, phi ap iano? Khie thiah suk ei Wat ju pyrkhat shuh Ai un iaid katba mon Peit shane Lashai u Jamindar bad nga ngin ia leit ialam ia phi shaei-re shaei, ba phin sngewbha Ngan rah ma nga ia u khunlung Khie thiah noh ba ngin ialeit dang step Phin leit? Peit, ngan da wan biang, phim leit thiah noh, ngan khot ia u Jamindar (leit - wan u Jan)

Jan Jani, iaei pha leh myniam? Pha leh kumba sngewsih than Pha tharai, ngam tip seh mo! Nga la tip naduh mynnin ba la thoh lut ia ka spah ha pha baroh Katto. te, pha la hun artat Pha la ioh lut ma pha

Jani Balei phi kren kumta, Jan? Nga hi ngam shym tip eiei bad ngam shym ong ba to thoh ha nga I kthaw i la mon sngewbha I la thoh hi

Jan Ew! u mon sngewbha hi! u mon sngewbha kumno? la nga u khun u trai ruh um ai, u ai pynban ia pha Thik pha la ai da ka jadu, u leit sat ia phá kumne

Jani Wat ju kren than seh Jan kumne Khlem pang ngan

sa iap sngewsih. Nalor ba phi la leh da ki kam ba ngan kthang, sa da ki ktien ruh da pyrkhat khyndiat seh Ym shym thoh ruh ha nga. I thoh ha ka kyrteng u khun jong phi. Nga long tang ka shakri ka ban shu sumar katba u dang rit bad une u shabi ruh i la ai; hynrei ngam pat shym ktah tang kawei ka tyngka ne eiei.

Jan: Wallam. Pleng u shabi ruh ha pha? (Ai) U thoh lei ha uta u khun jong nga. Nga ngam don khun. Naei ngan ioh khun?

Jani: Wat kren kumta seh Jan. Ine i khun jongno? Nga kha nano? Phim dei u kpa?

Jan: Ngam dei, pha, phan leh aiu? Pha kha nano nano ruh ngam tip.

Jani: Jan, phi nud ban len bad ban pynlehraiñ ia nga haduh katta? Ia ine i khun, ruh, phi ong im dei na phi? To, nga la kdang. La biang ia nga. I khun jong phi u bym dei hok, im don hok ban dih wat tang shi shamoit ka um na iing jong phi. Kumba i khlem dei kpa ia phi, naduh mynta ka miet in leit bad nga ka kmie kaba kha hok ban wad ia la ka bam. Khublei Jan.

Jan: Khublei. Khie leit wad la ka hok. Nga ruh ngan leit shim bad plie la ka hok da une u shabi mynta. (Jani leit, rwai, "Thiah suk" 7. BI. Leit Jan plie, Jani khreh thoh shithi ha ka miej, rah i khun leit artat. Mih Jan khung bad ka tyngka, lap u Thakur).

Thakur: Wew ko Blei!

Jan: Sngap jar pha. Tang kren ngan dung iap. (Thakur nguh sah haduh ynda leit shipor u Jan).

Thakur: Kloi, kloi ko Jamindar! Jamindar, kloi, kloi u la kit, u la kit lut.

Jamindar: (Wan). Balei, balei ei ba kit eiei?

Thakur : U Jan u la rah shikhung, tip ka tyngka ne ka ksiar. U la leit (Lap ka shithi). O, peit kane ka shithi (Ai).

Jamindar : (Pule). "Kthaw, ngam don hok shuh ban shong ha kane ka ïing jong phi, la phi hi, phi la leh bha bad ieit ia ngi, hynrei i Jan i la len ba im dei khun bad im don khun ruh. Kumta ngi shikhun ngim don hok ban shong ei ha ïing jong phi. Ki mar ksiar kiba phi la thaw baroh i la shim, u shabi ruh nga la ai. Khublei. Ngam nym klet ia ki jingleh babha jong phi baroh shikatta, Jani".

Khie kloi, Thakur, leit wad ioh me dang lap. (Thakur leit). U la shet! U la shet! Ka khlieh kan sa pait! U la wiang ia ka mynsiem jong nga, u la die ia ka burom jong nga. Shano katta shiteng synñia! Ka pyrsa shempap bad u ksiew ba dang shitroh snem, daei kin kup daei kin dem daei kin da! Blei, Blei, ri Ma Me kyndong, ba kin lait na ka mynsaw. Kiar ko 'lapbah, kiar ko 'eriong'-erngit na ki kynrad ki bapli, kiba im hok. A, nga ruh katto nga la ngiah ia u Jan, u Jan, u Jan ba nga da kha da don ka hok, un da pom u pyrthat ia u, kan da bam ka khlam, un da im matlah ki khmat kumba u len ha ka tnga ia la i khun ba u da ioh hok. Nga ruh ngan ym peit shuh ia u bad ngam dei khun ruh ia u ngan len ngam dei khun ia u.

(Shong bat ka khlieh)

SCENE-2

LYNTI

(Mih Thakur)

Thakur: Kumno kumne ym lap? Kin leit pynban shapoh khlaw mo kumne? (Khot) Jani, Jani, Jani, ale seh, wat phet; u Jamindar u la sngewsih eh. Ma u hi um shym beh ia phi. Ale seh Jani, wan noh sha ia ïing. Ka spah ka hajar

ka jong phi bad u khun, u Ther Singh. Wat phet seh Jani (leit artat).

(Mih Jani bad i khun, da jingrwai "Ia ngi la tim" 10.Bl).
(Hadien wan Pukir & Suraiji)

Suraiji : Sngap kynrad ka sur rwai ka kynthei, ba ka lei eh ka ktah ia ka mynsiem jong nga! balei kumta?

Pukir : O, phi kwah tip balei ka ktah ia ka mynsiem jong phi? Phi lah ban iohi hangne ka dei ka khun jong phi. Peit! (Pyni hapoh u luta).

Suraiji : Ka khun jong nga? Ka Jani bad i khun? Balei pat? Shano kan leit?

Pukir: Kam tip kan leit shano, hynrei balei? Ka Madina kaba la shet ia phi. Khie mynta, rah une u luta; peit haba ki iohthiah; leit ban pyndih da kane ka um ia u Jan bad ber ia une u dpei ha ka khlieh jong u Shamarkhan bad ha ki kti ka Madina; men shim noh ruh ia ki sati tama na ki kti jong ka bad ia u kuboit jadu na ka khlieh u Shamarkhan. Hangta men sa iohi aiu U Blei Un trei kam ia ka. Khie.

Suraiji: Ka khun jong nga pat, ka Jani, kan poi shaei bad i khun? Mano ban leit iada ia ki?

Pukir : Khie leit. Ka Jani ka dei kaba hok. Wat sheptieng ia ka. (Suraiji leit - Pukir leit sha ba iaid ka Jani - Pukir rwai "Bud ia nga" 15 wh).

(Poi Jani bad i khun da jingrwai "Thiah suk" 7 B 1)

Jani: Khun, wat ju iam. Hangne ngin ia thiah noh bad i mei. I mei i la thait eh. In kdup noh khop ia phi. Thiah khap ki khmat, khun. Thiah. I mei jong phi mynta in duwai (Duwai). Blei Trai Kynrad, sumar Mame mynta ia ngi

hangne shi khun, ngin thiah. Sngap ia ki jingkyrpad sngewrit jong ngi ha me. Pdiang ia ki jingud ba shem jynjar bad shem lanot jong ngi. Tc ri to tynsat, buhrieh hi Mame na kiei kiei baroh. Kumba me la buh ia ngi ha pyrthei ban long briew to ri to pyndap Blei. Ngi shaniah tang ha Me.

(Mih u Pukir rwai "Bud ia nga.").

Pukir : Jani, khun, phim ju klet ia U Blei mo? U Blei U don ryngkat bad kiba wad ia U. U ri hi kyndong ia phi. Phi thmu ban leit shaei, khun?

Jani: Ngam tip ngan leit shaei. Ka miet ka la lap bad ka thait ka ban kumta nga mut ban thiah hangne bad la ine i khun.

Pukir : Phim kwah shuh, khun, ban leit shapoh shnong? U Jamindar u ai ia phi katba phi mon. Phi lah ban leh sngewbha kyrhai ha iing jong u. Khie noh mynta. U sngewsih kthang ba phi phet bad ba phi la kyntait ia ka spah ba u ai. Khie Khun.

Jani : Ngam kwah spah pyrthei shuh. Ngam kwah shuh ban peit ia ki jingityrnnad kai ki Nongbah, ba ioh ka spah ka lah ban shet ia nga. Nga la kthang than eh ruh ia la u tnga sotti bad uba nga la ioh ine i khun bad ieit; hynrei u ibeiñ ia nga, u isih ia nga bad u len ruh ia ine i khun; hynrei nga hi ngam don pop eiei ruh.

Pukir : Ia noh mynta nangne bad nga. Phin sa peit kai ia u Jan khamtam ia u Shamarkhan bad ka Madina.

Jani : Kumno, imat phi tip lut ia ka pyrthei? Phi la tip lypa ia ki jingpynjynjar i Jan ia nga mo, imat?

Pukir : Ia, haoid. Nga iohi ia u Sada, u Thohbria bad nga bishar hok sha U Blei katkum ki kamram. Nga hikai ei

ruh ia uno uno uba wad ia U Blei, kumjuh kum u kpasan jong phi, u Suraiji.

Jani: I Pasan i dang im? I don bad phi? A, i Pasan i la kylla? Shaei i don mynta?

Pukir: Nga phah ia u sha iing ka Madina ba ngan pynkylla dpei ruh ia ki kam jadu u Shamarkhan Nga dei u nongsiew bainong ia u nongtrei kam pop bad nongtrei kam hok ha pyrthei da kaba nga pan hukum bad ioh bor na U Blei la noh khun, phin shong ha ka iing jong nga (laleit lang. Pukir rwai "Bud ia nga").

(Mih Thakur)

Thakur : Aw! Ka tmoh ka tmaiñ ngam lap shuh Thik thik sha khlaw, thik thik sha khlaw i Jani i la phet U Jan ruh sha iing um wan shuh Ba un wan ruh, u Jamindar um khot shuh, ba u la pangnud bad bynnud eh ia i Jani Fe, iba la bha, wat nga hi ruh nga bynnud, te (lam) I hi-hi katto ia nga ym donkam eiei shuh. Ngan shu khreh beit, ngan khreh beit, beit-beit shi borti ka eit nga ai hoit na i khlieh, lym kumta te ngam dei kumba jer ia nga' u Thakur Lama Kurung-phurung singh jait Jurwait Sa peit, to ho (I eit noh).

SCENE-3

IING KA MADINA

(Ka Madina, Jan bad Shamarkhan iadih kiad, sa iohthiah iap kiad Wan lap u Suraiji ban ioh pyndih um ia u Jan bad shim ia u kuboit ksiar na u Shamarkhan bad na ka Madina ki sati tama' ber dpei ia u Shamarkhan bad Madina)

Madina : Dih dih seh Jan, ngan dang shad ma nga. (dih)

Jan: Theh theh Shamarkhan. Theh shuh.

Shamarkhan Shim Madina, dih shuh

Madina: Wallam, ka pyrthei ka jong ngi. (Sa iaiap kiad lang, pòi

u Suraiji, ber bad sa shim sa phet).

Suraiji Ngin sa iapeit kai, katto. (Phet Jan kyndit noh)

Jan (peit lyngngoh) Ba nga nga lei kumne? Ngam sngew thuh. Kumno Kumta? (Shong pyrkhat khyndiat) Nga la leh aiu? Waw, ko Blei' balei kumne? Kumno nga leh ia kine ki kam baroh? Bad kiei kine hangne nga iadon? Nga la jot, nga la jot; nga la klet ia la ka iing Nga klet ia la u kpa, nga la klet ia la ka inga, ia i khun Shish! ngan phet shano? ngan buhneh hangno la ka khmat? Ngan leit noh iap, ngan leit noh iap (Phet bad kyndit ka Madina).

Madina. (Bat la ka khmat) Ba nga lei kumne? Ba ka lei kata ka khmat jong nga? Ba ka lei kane ka kti jong nga? Shano u Jan? Wow ko Blei! Khie Kloi, khie kloi ho Baba Peit, peit ngan sa iap (Shamarkhan khie)

Shamarkhan Balei, balei? Wa, manga ruh balei kumne? Kaei kane ha ka kti jong nga? Ngan sa iap

Madina Ki sati kim don shuh ha ka kti jong nga, peit

Shamarkhan U kuboit ksiar, ei ba la shim noh na ka khlieh jong nga? La kut katto!

Madina: Thik u Jan u la shet, u la shet u Jan!

Shamarkhan Ani Blei! Ngam sngew neh ieng neh shong, kata ka jingtyrha shadem hai-shi-hai.

Madina : U la leh u briew, Baba Law noh ma phi.

Shamarkhan .Ngam lah law shuh, ngam lah law shuh!

(Poi Jan marwei, lap u Does & Noren, hadien Shamarkhan. Lap Madina).

Jan : Ani! Waw Blei! Balei kita ki khmat jong nga ki la sdang ban dum, ngam iohi bha shuh, kin sa dum artat. Ngan sa matlah, ngan sa matlah artat. Ki la wan jia urlong kumba I papa i la tim. Waw, ko Pa, ngan nai! Wew! Ko Jani, Kine ki bainong nga la ioh. (iaid bad leit tyngkhuh ia u Noren bad Does).

Noren : Phi lah matlah. Phi kloi matlah, haba hynne mynmiet dang iakhalai?

Jan: U la pynmatlah U Blei ia nga.

Does: Phi la tip eh ma phi. Kumno pynmatlah U Blei ia phi?

Jan : I papa i la tim ia nga, i la tim ia nga ba nga la ibeiñ ia la ka tnga. Nga la len ia la u khun ba ka kha. Hooid, U Blei U la tim ia nga.

Noren : Kata te, kaba da dei than eh, bad nga ngeit. Phi la pynkthang than ia kiwei. Na U Blei, te, khlem artatien.

Jan : Haoid. Ia nga sa tang ban iap.

Does : Haba kumta, phim iohi shuh? Aiu phi kwah ba ngin iarap? ngin leit ialam shano, ong?

Jan : Nga kwah ban poi sha ïing i papa ba ngan ioh ktah ia ki slajat i papa bad i Jani ban pan mab, ba ngan lait noh na kane ka jingtim.

Noren : Ia, ngin on tang ha phyllaw. (Iasnoh leit lang, sa poi Shamarkhan).

Shamarkhan :Ngam lait shuh, ngam lait shuh. Balei ngam iap noh? Ngam don buit don bor shuh. Ka la nang jur nang jur kane ha nga. Ki pop, ki pop aiu, Blei? (Poi Madina)

Madina : Iarap seh, baba. Pyrshang seh Baba. Ngam don pyrthei

shuh. Ka la nang jur.Pyrshang law.

Shamarkhan :Khie. Ngam lah law shuh, ngam lah law shuh. Kane ialade ruh ngam lah, ngan law kum ka kmie jong pha?

Madina : Ka spah baroh sa shim lut ia phi, Baba tang lada phi lah. Ngam kwah eiei ruh. Daei phin kñia? Ong seh Baba, ngan leit wad.

Shamarkhan :Phan da ai da u briew ban kñia ruh, pham lah 'ait shuh. Ia nga bad pha, sa tang ba ngin jynjar. Khie shim ia pha ka spah baroh. Nga ruh ngam treh spah. (Phet artat)

Madina : (Bud). Pyrshang, seh Baba! (Bud).

SCENE - 4

ÏING U JAN

(Don Jamindar shong shanti, sa poi u Jan, hadien Thakur, Does & Noren shu buh, shu phet hadien eh Suraiji khrong).

Jamindar : Kaei kane kaba wan kiew ha ïing jong nga? Me wan wad iano hangne? khie phet.

Jan : Papa, mab, ngan bat ia ki kjat. (Jamindar kynjat). Ki khmat jong nga ki la dum, ngam iohi shuh. U Blei U la tim ba nga la leh pop.

Jamindar : Wat papa, wat papa, wat kam kpa ia nga. Ngam don khun bad ngam ithuh ia me uei? Khie phet. Me donbok ba U Blei U shu pynmatlah ia me; hynrei u dei ban pynring dkoh, de, kum ia me.

Jan : Wat kren seh papa kumta. Katne ka la biang ia nga! Ngan kylla noh, bad ngan nym leh shuh lano lano ruh. Ngam tip te, papa balei nga leit kwah leh khlemraiñ leh thad-rong. U ksuid aiu uba rung ha nga, ngam tip.

Jamindar : Phi ong kumta? Phin nym leh shuh? Phi sngew la poi

ha jynjar, seh mo? Kam pat kut tang katne, un dang ai shuh, haduh phin da pah blang, katba u dohnud jong nga u dang kthang.

Jan Mab, seh papa, la biang. Wat kthang shuh ia nga.

Jamindar : Wat ong, wat ong. Khie leit kat sha ba me mon. Nga la kthang! Nga la kthang!

Jan : Isynei seh papa ia nga. Ani! nga thngan Sngewbha seh ai ia nga da ka ja. (Suraiji poi & Thakur wan ai ka ja ia u Jan).

Jamindar : Bha ba me iap. Khobadar Thakur! Mem bit ban ai kato ka ja Bha ba men theh sha khyndew, un bam ei u ksew. Ai ei ia uto u Pukir bapli u wan

Suraiji : Khublei shibun ia phi. Balei kumne bad uei une u briew? Ym dei u khun jong phi?

Jamindar : Une? Em um dei u khun jong nga Ngam ju ithuh ia u Ka khun jong nga dei ka Jani bad u ksiew Ei Thakur, pynai tang u diengduh, un leit noh une u matlah. Nga, ngam don ja ban ai ia u (Wan biang u Thakur, ai u diengduh)

Jan : Sngewbha seh papa, shuwa ba ngan leit, khot ia i Jani hangne, ba ngan pan mab na i bad ban doh ia la u khun. Shaei i don? Khot seh, papa.

Jamindar : Khie, khie, wat pynkynmaw ia i Jani bad u ksiew. Ngam tip mynta shano ki poi, ki iap ne ki im? Dei na ki kam bad ki ktien jong me, nga la duh ia ki Ki la phet iamrem ki raitong. Waw! ngan nai, Wow! ngan nai Khie, khie phet noh kloi. Nga la salia ban peit ia me. Khie, mem dei u khun jong nga.

Jan : Hai-hai. Jan, me la takor ialade la biang

Suraiji Sngap ngan iathuh ma nga mynta I a don kumba shibnai, ma nga bad ki par i nongkhrong, ngi la ri thangiap ia kawei ka kynthei bad i khun jong ka hi Ihk ia dei kita kiba phi ong

Jamindar Hai har' ki Iah ban dei, haoid

Jan I m em kam lah ban dei I Jani bad i Khun jong ngi kum pat iap Ki dang im U Blei Un nym pyniap ia ki Phi tip kumno ba dei ma ki' Phi la thok Phi lah ban pynshisha'

Suraiji Haoid, sng ip Shuwa ba kan dkut mynsiem nga la kylli kiei kiba ha ing ha sem Ka la ong, u kthaw jong ka dei u Jamindar Sapono u lok jong ka, u Jan bad u kpasan u Suraiji Ki dei'

Jan Haoid Dei na ita i kthaw Suraiji ba nga leit wad nga Hhlem da shem bad nga jot pynban ialade naduh katne' Ka la bha ia nga ngan matlah Kumne,haduh b i ng in di iap Ngam kwah shuh ruh iano iano ban peit Iano ngan peit iano ng in peit' Ko Jani phim don shuh ha pyrthei (Jamindar ai shi kynjat, un leit artat Rwai h ino ng in i imiem)

Jamindar Khie pha wan i im kyrpad Blei ynda katta, kum phi' Phan iap sha surok Nga la duh ia ki, ngam suk shuh artat junom

Suraiji Jamindar wat leit bai ia kito ki ktien ba nga kren mynian nga tynjuh ia phi bad ia u Jan Nga dei u Suraiji bad ka Jani ba phi leit ka dang im mynta bad i khun

Jamindar U kstew bad ka pyrsa ki dang im' Hangno ki don mynta' Ngan leit khot Ia

Suraiji Phim lah ban leit khot ma phi La buhrieh bad sumat ia ki da u Pukit Blei bad phim sa iakynduh hi i ingba da kynmaw ba u khun jong phi un ym tip ia kane ba ka

dang im.

Jamindar : Tang katta, nga la sngewbha. Balei phi pat phi iaid ialade kumne? Iathuh kthaw.

Suraiji : Ngan ong kumno, phi kthaw? Nga ruh nga la ngat kum u khun jong phi ha kane ka jadu ka Madina ba ai u Shamarkhan bad nga sa ngiah ia kane ka pyrthei. Nga sa leit bud ia une u Pukir Blei ban shu im bad U Blei nga la dei ban leit noh. U la khmih lynti bha ia nga.

Jamindar : To khublei, khie. Pleng u Jan uba pli u la ngat ha ka jadu ka Madina! U Shamarkhan mrad aiu uto? Ko Thakur, ale. (Thakur wan) Ngin leit wad ia U Jan.

Thakur : Ia, balei pat kumta? To, ia. (Ia leit artat).

SCENE - 5

LYNTI (Mynmiet)
Poi Jan da jingrwai "Hano ngan iam" leit ruh da jingrwai" La dum".
Ïing u Jamindar. Rung u Jan.

Jamindar : Jan, khun, ale noh sha ïing. Nga la mab, ale khun.

Jan : Papa, phi la mab ia nga? Phi la mab ma phi u kpa, U Blei ruh u la mab. Kumba phi la isynei ia nga bad mab ia nga, U Blei ia phi ruh Un kyrkhu. Khie, papa, leit ban duwai lem ia nga ba ngan lait na ki jingtim U Blei.

Jamindar : Jan, khun, ngam duwai ma nga u kpa, mano ban duwai? Tangba ale, ngin leit noh sha ïing. Ngin pyrshang ban khot da u doktor ba un sumar ia kito ki khmat. Ia noh, ia. Khie Thakur, leit wad kloi u Doktor (Thakur leit).

Jan : Papa, ia ki khmat jong nga U la tim U Blei. Ym don doktor shuh ba lah, lait tang ka mon U Blei. Papa, khie

leit noh sha ïing. Nga ngan leit kat sha ba lam ka kjat. Ngam kwah shuh hi papa ban dang iohi ia kane ka pyrthei katto. Kumba i Jani bad u khun kim don shuh, nga triem, papa, ban kynmaw ia la ki kan ba nga la leh. Kumta ngam kwah iohi shuh ioh ki shet biang kine ki khmat sa shisien. Ngam kwah iohi, ngam kwah iohi. Khie noh, papa. Blei, ym don pop shuh kaba kham khraw ban ia kane kaba nga la leh nalor ka baieit bad u khun. Bad ngan nym leh shuh bad iohi shuh. Blei, thang ia nga da ka ding. Me don hok. Phi dang ap ia nga ne papa? Khie noh. (Thap leit Jan).

Jamindar : Jan da ap. Shano phin leit? Shano phin poi? Mano ban ia lam lynti ia phi? Phi la matlah khun. Ia noh sha ïing.

Jan : Papa, ia Riewblei ka theisotti jong nga, nga la shu pynduh ei tang da ki kam jong nga ha ka pyrthei. Ngan nym lah ioh shuh kum ka. Kumta kam myntoi ia nga ban dang im. Ngam tip shaei ngan poi? Ki kjat jong nga kin ialam ha ki krem ki sing ba kin ktha shyieng ia nga. Khie, Wat khuslai, papa. (Thap leit Jan).

Jamindar : Jan, khun, Jan, Jan.

Jan : Aiu papa? Phin dang kren? Kren ia u khun tamsneng. Pa, ha nga la dum ka miet ka sngi. Ngan iaid khlem iohi eiei. Tang ia ka dur ba bhariew bad i-riewblei i Jani, nga kynmaw bad iohi. Kane, papa, nga iohi, la ki khmat ki dum. (Leit da jingrwai "Lah dum").

Jamindar : Hai - hai, kha-ma-kha u khun u shu jot bad un sa shu iap ei. Phan kit mapha ko nongai jadu ia ki pop ki sang baroh. Ka khlieh kan sa pait, ani! Nga pdang, ia u khun ban iohi kumto ! La ngan iathuh ba i pyrsa Jani ba i dang im ruh ngam nud ba la khang kumto i kthaw Suraiji. Ieh kan mat iaid, katba U Blei U pyniaid. Ngam lah pyrkhat shuh. (Leit artat).

(Poi Shamarkhan bad Madina, iadih Noren & Does hadien Jan).

Does : **Nga te, sngew la biang me. Shibit buaid eh pat, ym lah shuh ban leit iakhalai, ne mem leit?**

Noren : **Pyllait sa ma nga ia u saw kynda, te me. Nga pyllait shuwa ia ka tymmen ha iing.**

Does : **Me ong kumta? Nga pat ia ine i kiad, te me, ngan leit duh kiad sliisngi, ha kato ka miet, aw, ba ngan kynroi te me kat ia uba lap, nga lynthaw lut ia i pliang i khiew baroh. Nga long khoit khoit te me i mynsiem ban nym ioh dih.**

(Poi **Shamarkhan, Does** thap iashoh, bat noh U Noren).

Shamarkhan. :**Ani, Blei** ! Ani, Blei!

Noren : **Ieh me.**

Does : **Hangta te ngan shna noh, shuh.**

Noren : **Ieh me, peit, ba u lei kumne?**

Does : **Are shisha, ba me lei kumne? Theh ka Madina da ka umthnam ne?**

(Noren & Does iarkhie lang).

Shamarkhan :**Phi iarkhie? Rkhie bha. Phi ruh lok, phin sa ioh. Iarkhie. Ani, Blei! Ani, Blei!**

(Leit noh, poi ka Madina)

Does : **Ioh ia me uba bha nusip.**

Noren : **Peit me kato. Shim ia me.**

Does : **Phi thap theh umthnam ia nga baroh seh mo? Dit phi! Ade, Wew phi ia pharait um thnam bad u Baba seh mo kumne!**

Noren : Ani, Blei! ngam nud peit

Madina : Shano u Baba ! lathuh phi iohi !

Does U Baba shatai myntan u ring la ka langiong, u leit kña aiksuid ia phi U ong, ngan khyrwait ia phi

Noren Shish me, wat thok beiñ, isynei

Madina: Wat kren kai. lathuh hok, lada phi iohi.

Does U leit shatai phi myntan tang balei te, kumne! ba hynnin dang phloiñ, ba hynnin dang phloiñ!

Madina U Blei U la tim ia ngi katkum ki kam Ngan sa iap Ka jadu ba bat ka la trei kylla ia nga Phi ruh, lada phi ngeit, khie ia long noh ki briew ba shisha pyllait baroh ki kam awria Hynrei khatduh khiem artatien phin shem kum ma nga Lada phi kwah spah khie leit khat ei na iing jong nga (Leit artat)

D & N Ia,shisha, ia.

Does : Ap shuwa me Khie khat ia me, nga te ynnai

Noren . Balei ? Ia, me, ka la ong kumto.

Does : Iehnoh, nga ong ka mat leit khat ei ka briew. Phan khat, phan kit lut ka pap ka sang baroh, pham tip? Me kwah long kumto?

Noren : Ew, Blei! Iehnoh me, ngan ianai, ban kumta (Poi Jan matlah, ia khongoid lang).

Does Jan, haba ngi la leit buh ha iing ruh. phi shu dang mih? Phin leit shano pat?

Noren Phi mut ban leit sha iing, imat? Phin dih khyndit?

Jan : Khublei, ngam ju dih shuh. Peit shane Noren, Does, da kynmaw bad sumar bha ialade ha pyrthei ioh phi long kumne, kum ma nga. Katno nga lah sngewbha, nga leh sat ia ka tnga. Phi kynmaw ba ka ap khatja ia nga? Nga ngam suidñiew eiei.

D & N : Haoid.

Jan : Mynta U tim U Blei shisyntim haduh katne nga long bad nga duh artat ia ka ruh, ka la iap. Khie da ia pyrkhat kylla noh

Does : Haoid shisha phi, ka la dei artat ka por jong ngi ban ia kylla noh. Ngim dei shuh ban iaid awria kumne.

Noren : Haoid. Ia noh, Jan, ngin leit on?

Jan : Phi lah ban leit bad nga. Nga ngam leit shuh sha iing, ngan iaid kumne kat sha ba poi ba hap. Ai ngan iap ruh ngam bynnud shuh ialade. Khie. Ngan leit sha jingiap ban iakynduh bad ka Jani riewblei bad pan mab na ki kjat jong ka. Ale, Jani. Nga iohi ia phi, la ki khmat ki dum, hajan jong nga. Ale, Jani ngan nguh. (Leit da jingrwai "La dum" 7. Bl - Noren & Does theh ia ka kiad, bat ia ki shkor bad leit artat).

(Poi Shamarkhan bad Madina buhrieh dagar hadien poi Jan da jingrwai).

Shamarkhan: Ngan sa iap, ngan sa iap. A Blei! shim noh ia nga kloi. Wat pynshitom than. Ani! Ani! kum ki shiah ki dung. Ka khlieh ka ktha ka suh. Ani! Blei! mab noh. Shim noh ia ka mynsiem jong nga. Ki pop ki kylla bih, ki la bam kylla ia nga. Blei! shim noh ia nga. Wat pynshitom than. Ani, Blei! (Poi Madina).

Madina : Baba, ngan sa iap, Ngam don pyrthei shuh. iarap. Pyrshang seh, Baba, da kano kano ka lad.

Shamarkhan: Ym don lad shuh. La kut ki lad, la kut ki buit.

Madina : Pyrshang seh Baba. Katba phi kwah ngan ai, ngan sei. tangba ngan lait noh na kane ka jingshitom. Ka spah khie leit shim lut ma phi baroh.

Shamarkhan Khie phet pha. Wat wan thlia ia nga. Ngam leit shuh, ngam lah shuh. Ia pha ruh ngam lah pyllait shuh. Khie phet noh. Phan da kñia da u Briew ruh pham lait shuh. La kut!

Madina: Kata la kut? Phi ruh phin kut noh? Nga ruh ngan kut noh? Ngan pynkut shuwa ma nga ia phi uba hikai. (Sei ka shuri dung). (Shamarkhan ioh bat, dung kylla ia ka Madina; ka dagar kan dung kylla ia u pat. Kin ia iap lang. Poi Jan da jingrwài "Ale Jani" 7. white).

ACT - V

(Mih Thakur marwei).

Thakur : Lada don mano mano uba lah ban shna ne sumar ia u kynrad jong nga, u Jamindar, ngan shu ai ei sanspah tyngka. Um bam um dih, um ud um suh, um thar, um rkhie um iam, um bitar, um jemnud, kaba lyngngoh eh hi te ba um thngan um bam; u shu shong shankti. Shish phi! kaba la lyngngoh hi jlang. Sa ia pynphah ma phi mo da don uba sngewlah, to ho. (Leit Thakur. Mih Myngngor).

SCENE - 1

ÏING U PUKIR ÏLEI (Krem).

(Jani bad i khun iohthiah. Pukir & Sumaiji iaduwai. Un poi u Jan da jingrwai "Ale Jani" 7. wh. Jani sa kyndit).

Jani : Jan, Jan, balei haduh katne? Ei ba la pynmatlah ia phi? Ale Jan nga la mab. (Jan set ki shkor). Jan, balei phim sngewthuh shuh mo Jan? Phi la klet ia ka sur ktien ka Jani? Sngap thuh bha seh, Jan.

Jan : Nga sngewthuh ka sur ktien, ka dei. Hynrei phim dei pat ka Jani hok, kaba ieit hok jong nga. Kam don shuh ha pyrthei. Ka la iap. La thang ia ka da ki nongkhrong Ha khmat i papa u nongkhrong u la wan iathuh ia kata, ba u la iathang.

Jani : Em, Jan, nga dei ma nga. Nga dei ma nga ka Jani hok bad nga dang im. Lehse phi phohsniew, Jan ia kata Ngeit seh Jan. Hapgne nga shong bad u Pukir Blei. U sumar bha ia nga.

Jan : Ani Blei ! Ko Blei, wat tynjuh shuh ia nga. La biang la biang, phi dei ka Madina ka ban shet ia nga sa shisier. Khie, ngam kwah eiei. Nga kwah sa tang ban iap - ban iap ban leit iashem ia i Jani hok, bad ban pan mab na i hi. Wat pynbieij shuh ia nga, bad wat pynlong pukir blei ia u Shamarkhan. Shano ka lynti ngan leit noh? (laid).

Jani : Dei ka Jani hok. Wat leit, wat ieh, seh Jan, Jan.

Jan : Em, phi.n dei. Phi dei ka Madina.

Jani : Jan, phin leit ban iap marwei shano, seh Jan?

Jan : Madina shukor, wat kren shuh ia nga. Ngan leit ban iap, ban iashem bad i Jani.

(Sliang um Jan. Pukir rah kti. Jan shim ka um)

Ani, balei kumta? Ka jingsliang um aiu kum kata? (Pukir shu rah ka kti, ai u luta um ha ka Jani). Ani, shano ka um? Ngam nang iaid shuh. Mano ba teh ia nga kumta. Mano ba teh ia nga kumta? Ai da ka um sngewbha ai. Nga la sliang palat

Jani : Jan, shim dih. (Ai, tngen noh artat).

Jan : Ai kloi, ai kloi. (Dih bad peit ki khmat, bat na ki kjat ka Jani, ithuh). Jani bariewblei. Mab, phi dei.

Jani : Ieng Jan. U Blei u dang ieit ia nga bad ia phi.

SCENE - 2

(Mih Thakur bad bitor dawai ar tylli).

Thakur : Da, ine, te, u la dei ban iadei. Kawei un kyllan, kawei un dih. Ani! kane, te, u ong u Doktor dei ban sumar bha. Dei ka bih. Haba kyllan ki kti, donkam ban sait shidorjon sien ne khat-ar sien. Nga la leit. Um lait sa da kane te, la bha ba un leit noh sha la shnong tynrai.

SCENE - 3

ÏING U JAN

(Khreh rwai baroh "Da phuh samrkhie" 18 Bl).

(Don Jamindar, wan Thakur, sa poi lang Jan, Jani, Khun, Pukir, Suraiji).

Thakur : Kumno kane ka dawai dih bad kyllan nga la wanrah. O sngap pynban. Peit bha kane ka dei ka bih ioh phi dih khlem da peit bha. (Leit, peit tuh Thakur.)

Jamindar : (Shim ia ka bih). Kum ia kane ka jingim, nga la bha ba iap noh. Ka iing-jot. Ka iing-jot.

Thakur : Phi mut ban dih da kato seh pleng! (Ia knieh ia ka bih. Poi artat Jan, Jani, i khun, Pukir, Suraiji, Jamindar kdup ia u Jan bad Jani)

Sa mih nongshad, rwai lang baroh .....

(LA KUT)

KA SHANGKHAWIAH KI RANG

PEACE ROY PARIAT

LA PYN PHARIANG DAKA :

KHASI BOOK STALL

ROOM No. : 38, Synod Super Market,
Mawkhar Main Road
SHILLONG - 793 002

K B. S.
Price Rs 30 00

NEW BOOK CENTRE

Police Beat House
Laitumkhrah, Main Road,
SHILLONG - 793 002